Leto XXIV., št. 160 | Poštnina plačana v gotovini Postgebühr bar bezahlt | Ljubljana, sobota 15. julija 1944 | Preis — Cena 1.— L

Upravništvo: Ljubljana, Puccinijeva ulica 5. Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Inseratni oddelek: Ljubljana, Puccinijeva ulica 5 — Telefon št. 31-25, 31-26

Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42

Izključno zastopstvo za oglase iz Italije in inozemstvo: ÜPI S. A., MILANO

Računi: za Ljubljansko pokrajino pri poštnočekovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje Italije: Servizio Conti, Corr. Post. No 11-3118

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka. Mesečna naročnina 25 lir.

Uredništvo: Ljubljana — Puccinijeva ulica št. 5. Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24.

Rokopisi se ne vračajo

Weiter schwere Kämpfe in der Normandie

Der feindliche Durchbruch nicht gelungen — In Italien Feindangriffe nördlich Volterra und bei Città di Castello - Schwerpunkt der Kämpfe im Mittelabschnitt bei Grodno

Aus dem Führerhauptquartier, 14. Juli. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Im Westteil des normannischen Landekopfes warfen die Nordamerikaner neue Verbände in die Schlacht und setzten ihre Angriffe mit dem Schwerpunkt in Richtung auf St. Lo fort. Im Verlauf erbitterter Kämpfe drängte der Feind unter Inkaufnahme hoher Verluste unsere Truppen in einigen Abschnitten unwesentlich zurück. Es gelang ihm an keiner Stelle, den erstrebten Durchbruch zu erzwingen. Die schweren Kämpfe halten mit unverminderter Heftigkeit an.

Sicherungsstreitkräfte der Kriegsmarine schossen vor der niederländischen Küste zwei britische Schnellboote in Brand. Ein eigenes Vorpostenboot ging verloren.

Schweres Vergeltungsfeuer liegt weiterhin auf dem Grossraum von London.

In Italien beschränkte sich der Feind gestern auf Angriffe im Raum nördlich Volterra und beiderseits des Tiber im Abschnitt Città di Castello. Während des ganzen Tages wurde hier erbittert und mit wechselndem Erfolg um einige Höhenstellungen gekämpft. Trotz starken Menschen- und Materialeinsatzes blieb der Geländegewinn des Feindes unbedeutend.

Im rückwärtigen Frontgebiet und im oberitalienischen Raum wurden mehrere Bandengruppen und Sabotagetrupps vernichtet.

Im Süden der Ostfront wiesen deutsche und ungarische Verbände im Raum von Kolomea örtliche Vorstösse der Bolschewisten ab. Westlich Luck setzten sich unsere Divisionen befehlsgemäss aus einem vorspringenden Frontbogen ab und schlugen in den neuen Stellungen feindliche Angriffe zurück. Im Zusammenhang mit unseren Absetzbewegungen im Gebiet der Pripjetsümpfe, die vom Feinde ungestört verlaufen, wurde die Stadt Pinsk geräumt.

Im Mittelabschnitt vereitelten unsere Divisionen weitere Durchbruchsversuche der Sowjets. Der Schwerpunkt der Kämpfe lag hier östlich und nördlich Grodno, wo starke feindliche Panzer-, Infanterie- und Kavallerieverbände zum Stehen gebracht wurden.

Die tapfere Besatzung der alten litauischen Hauptstadt Wilna unter Führung ihres Kommandanten, Generalleutnant Stahel, durchbrach nach fünftägigen Widerstand gegen überlegene feindliche Kräfte befehlsgemäss den sowjetischen Einschliessungsring und kämpfte sich zu den westlich unter Oberst Tolsdorf bereitstehenden deutschen Truppen durch. Pflichterfüllung und Standhaftigkeit dieser beiden Kampfgruppen verdienen höchste Anerkennung. Bei den Kämpfen um die Stadt hat sich auch eine Flakabteilung der Luftwaffe unter Hauptmann Müller hervorragend bewährt.

Südlich Dünaburg sowie zwischen Düna und Peipussee wurden zahlreiche Angriffe der Bolschewisten unter Abriegelung örtlicher Einbrüche zerschlagen.

Schlachtfliegerverbände griffen auch gestern wirksam in die Erdkämpfe ein und vernichteten im Tiefangriff zahlreiche Panzer, Geschütze und Fahrzeuge des Feindes.

Nordamerikanische Bomber richteten gestern wiederum einen Terrorangriff gegen München. Durch Luftverteidigungskräfte wurden 29 feindliche Flugzeuge zum Absturz gebracht.

Einzelne britische Flugzeuge warfen in der Nacht Bomben auf rheinisch-westfälisches Gebiet.

Führer državnemu predsedniku Hachi

Praga, 14. jul. Kakor je bilo že javljeno, je praznoval na gradu Lani državni predsednik dr. Emil Hacha svoj 72. rojstni dan. Führerjeva brzojavna čestitka ima sledeče besedilo:

»Gospod državni predsednik! K Vašemu 72. rojstnemu dnevu Vam prisrčno čestitam z željo za Vašo osebno srečo in za uspeh Vašega državniškega delovanja. Obenem upam, da boste po Vaši ozdravitvi lahko zopet vrsto let čvrsto delovali za boljšo bodočnost češkega naroda v novo urejeni Evropi, ter boste deležni priznaja za Vaše državniško in modro zadržanje v težkih časih. Vaš Adolf Hitler!«

Generalfeldmaršal von Kluge na Rokavski obali

Berlin, 14. jul. Kakor poročajo listi, se je podal novoimenovani vrhovni poveljnik na zapadu generalfeldmaršal v. Kluge te dni na nadzorovalno potovanje ob obali Rokavskega preliva. Prvega dne svoje vožnje je obiskal predvsem obalne odseke, ki so v zgodovini vojnega pohoda na zapadu v letu 1940. povezani z njegovim imenom. Takratni generalni polkovnik von Kluge je kot vrhovni poveljnik 4. armade prebil podaljšano Maginotovo črto ter prodrl v sijajnem pohodu vzdolž Somme do Abbevilla. S tem je bila sovražna bojna črta pretrgana na dva dela. Klugejeva armada je potem v naglih pohodih zavzela Boulogne in Calais ter z zapada napadla Dunkerque. V dneh od 5. do 8. junija je prodrla Klugejeva armada v Weygandovo črto ob Sommi ter vdrla nato v notranjost Francije.

Močne obalne utrdbe so napravile na generalfeldmaršala v. Klugeja močan vtis. Poveljniki vseh treh delov vojske so mu poročali o svojih nalogah v obrambnem sistemu atlantskega zidu. Generalfeldmaršal se je kot topničar posebno zanimal za topniške naprave. Generalfeldmaršal v. Kluge je z gnusom opazoval veliko razdejanje miroljubnih krajev. V času bojnega pohoda leta 1940 so ostali ti kraji ob prodiranju njegove armade povsem nepoškodovani, v poslednjih mesecih pa so jih angloameriški teroristični bombniki izpremenili v razvaline. Kot odličen poznavalec najmodernejše vojne tehnike, to znanje si je pridobil najprej kot vrhovni poveljnik armade, nato pa cele vojne skupine na vzhodu v skoraj treh letih, se je generalfeldmaršal pohvalno izrazil o obalnih utrdbah in vojaških postojankah v zaledju.

Ameriški bombniki v Švici

Bern, 14. jul. Kakor uradno sporočajo, so včeraj dopoldne ameriška letala znova preletela severno in vzhodno Švico. Ob 8.55 je v bližini Utzensdorfa neko ameriško letalo treščilo na tla. Posadka je prej odskočila s padali. 4 nadaljnja letala so zasilno pristala v Dubendorfu in v srednji Švici.

Bern, 13. jul. Uradno javljajo, da so švicarska lovska letala prisilila v sredo devet ameriških bombnikov, ki so prileteli nad Švico, da so pristala na švicarskih tleh. Neki nadaljnji bombnik je treščil na tla blizu Fiderisa. Posadke so internirali.

Ameriški bombniki napadli kolono beguncev

Berlin, 14. jul. Ameriški lovski bombniki so preteklo soboto na cesti Villiers—Baucage—Vire napadli neko kolono francoskih beguncev, ki so zapuščali Normandijo. Letala so obstreljevala kolono s strojnicami, ubila 16 žena in otrok ter hudo ranila več nadaljnjih beguncev. Polno obloženi begunski vozovi so bili jasno označeni z nevtralnim znakom. Razen tega so mahali begunci z belimi zastavicami, ko so se približali ameriški letalci. Vendar to ni zadržalo ameriških lovskih bombnikov ter so se z bombami in s strojnicami vrgli na nezaščitene begunce ter jih mnogo pobili. Ubite in pohabljene so bile večinoma žene in otroci. Nikjer v bližini ni bilo nemških vojaških vozil. Bilo je jasno vreme. Nemški sanitejci vojaki, ki so bili poklicani na pomoč, so ranjence obvezali ter jih pripeljali v neko vojaško bolnišnico.

Berlin in Rooseveltova četrta kandidatura

Berlin, 13. jul. Berlinski politični krogi izjavljajo, da niso nič presenečeni nad ponovno Rooseveltovo kandidaturo za predsednika Zedinjenih držav. Že iz pisanja nemških listov je razvidno, tako poudarjajo v Berlinu, da se Nemčija ne zanima posebno za predsedniške volitve v Zedinjenih državah, posebno še, ker je prepričana, da ne bodo vojaške in politične odločitve, za katere sedaj gre, odvisne od enega ali drugega ameriškega predsednika.

Roosevelt in Churchill se bosta spet sestala

Amsterdam, 14. jul. Po nekem Reuterjevem poročilu iz New Yorka je v najbližnji bodočnosti računati s sestankom med Rooseveltom in Churchillom.

Abesinija odpovedala pogodbo z Anglijo

Cartgrad, 14. jul. V Kairu se živahno bavijo z abesinsko-britansko pogodbo, ki jo je negus odpovedal. Poučeni krogi mislijo, da so pripravili Haila Selasija k temu koraku Američani, ki so poslali v Abesinijo že več gospodarskih komisij in ki se zelo zanimajo za razvoj dežele. Ameriški gospodarski strokovnjaki so baje obljubili negusu večjo podporo Zedinjenih držav, ako se bo otresel pred dvemi leti sprejetega britanskega varuštva.

Tudi na vzhodni strani Rdečega morja se nadaljuje tekma med Angleži in Američani. Američanom je uspelo pridobiti Ibn Sauda za koncesije na petrolejskih poljih. Angleži so na to odgovorili z ukinitvijo oziroma omejitvijo angleških finančnih kreditov Saudovi vladi. Pogajanja med Angleži in Ibn Saudom še niso zaključena. Medtem skušajo različne angleške in severnoameriške komisije za vojaška in prevozna vprašanja v Džigi druga drugo prekositi.

Nadalje težki boji v Normandiji

Sovražnikov prodor se ni posrečil — V Italiji sovražnikovi napadi severno od Volterre in pri Città di Castello — Pri Grodnu težišče bojev na srednjem odseku

Führerjev glavni stan 14. jul. Vrhovno poveljništvo oboroženih sil javlja:

Na zapadnem delu normandijskega predmostja so vrgli Severoameričani v bitke nove čete ter nadaljevali svoje napade s težiščem v smeri proti St. Loju. V srditih bojih je sovražnik za ceno visokih izgub ponekod naše čete nebistveno potisnil nazaj. Nikjer mu ni uspelo doseči zaželjenega prodora. Težki boji se nadaljujejo z nezmanjšano silovitostjo.

Zaščitne edinice vojne mornarice so zažgale pred nizozemsko obalo dva britanska brza čolna. Izgubili smo en prednji stražni čoln.

Širše področje Londona je še nadalje pod težkim maščevalnim ognjem.

V Italiji se je sovražnik včeraj omejil na napade na področju severno od Volterre in na obeh bregovih Tibere na odseku Città di Castello. Tu so se ves dan z različnim uspehom bile borbe za nekaj višinskih postojank. Kljub močni uporabi ljudi in materiala je bilo sovražno prodiranje neponembno.

V zaledju bojišča in na zgornjem italijanskem področju smo uničili več tolovajskih skupin in sabotažnih čet.

Na jugu vzhodnega bojišča so na področju Kolomeje nemški in madžarski oddelki odbili krajevne boljševiške sunke. Zapadno od Lucka so se naše divizije na povelje umaknile z nekega izpostavljenega loka v bojni črti ter so na novih postojankah odbile vse sovražne napade. Skupno z našimi odmikalnimi pokreti na ozemlju Pripjetskih močvirij, ki potekajo brez sovražnih motenj, smo izpraznili mesto Pinsk.

Na srednjem odseku so preprečile naše divizije nadaljnje sovjetske prebijalne poizkuse. Težišče bojev je bilo tu vzhodno in severno od Grodna, kjer smo zaustavili močne sovražne oklopniške, pehotne in konjeniške oddelke.

Junaška posadka stare latvijske prestolnice Vilne je pod vodstvom svojega poveljnika generalnega poročnika Stahela po petdnevnem odporu proti premočnim sovražnim silam na povelje prebila sovjetski obkoljevalni obroč ter si izvojevala pot do nemških čet, ki so bile dalje proti zapadu pripravljene pod poveljstvom polkovnika Tolsdorfa. Izpolnjevanje dolžnosti in pa vztrajnost obeh bojnih skupin zaslužita priznanje. V bojih za mesto se je sijajno izkazal oddelek protiletalskega topništva pod stotnikom Müllerjem.

Južno od Dvinska ter med Dvino ter Pejpuškim jezerom smo razbili številne boljševiške napade ter obenem zajezili krajevne vdore.

Oddelki bojnih letal so tudi včeraj uspešno posegli v boje na zemlji ter v nizkem letu uničili mnogo sovražnih oklopnikov, topov in vozil.

Ameriški bombniki so tudi včeraj izvedli strahovalni napad na München. Letalske obrambne sile so sestrelile 29 sovražnih letal.

Posamezna britanska letala so odvrgla ponoči bombe na rensko-vestfalsko ozemlje.

Boji v Italiji

Berlin, 14. jul. Mednarodni poročeval. urad poroča:

Težišča včerajšnjih bojev v srednji Italiji so bila na zapadnem krilu in severno od Trasimenskega jezera, dočim poljski najemniki ob Jadranu spričo hudih izgub prejšnjih dni niso mogli nadaljevati svojih napadov. Vzdolž Tirenske obale so si poskušali ameriški oklopniški oddelki po dolgi topniški pripravi, ki so jo vodili opazovalci na letalih, izkrčiti pot v Livorno. Vendar so jih nemški oklopniški grenadirji tam kakor tudi na nekaj kilometrov dalje proti vzhodno speljani cesti, ki vodi od severa proti jugu, uspešno odbili. Pač pa jim je uspelo pri Rossignanu potisniti nemške črte za kaka dva kilometra proti severu. Prebiti jih pa tu niso mogli.

Na vsem ostalem ameriškem odseku so Nemci razbili več sunkov še pred svojimi postojankami. Pač pa je prišlo severno od Trasimenskega jezera, na področju pri Arezzu in vzhodno odtod do zelo živahnih spopadov, po katerih so Nemci umaknili svoje postojanke približno za en kilometer nazaj. Napadajoči britanski oddelki so imeli izredne izgube. Spričo dovažanja svežih čet in materiala bi se dalo sklepati, da upa britansko vrhovno poveljništvo, da bo doseglo tu odločilni prodor, ki se mu je doslej na vseh ostalih odsekih ponesrečil.

Boji na zapadnem bojišču

Berlin, 14. jul. Kakor na vzhodnem bojišču je mogel sovražnik tudi v Normandiji le na nekaterih odsekih vzdržati svoj pritisk. V območju druge britanske armade, torej na vzhodni polovici invazijskega področja, je prišlo le do težkih topniških spopadov in bojev naskakovalnih čet. Nemške čete so kljub silnemu topniškemu ognju vztrajale na svojih postojankah, ki so jih bile z najnovejšimi protinapadi pomaknile naprej. Tudi južnozapadno od Tillyja, kjer so bili Britanci prejšnjega dne krvavo odbiti, ni prišlo do nikakih novih sunkov, tako da so Nemci tam odstranili še zadnje ostanke vdora pri Hottotu ter v polnem obsegu vzpostavili staro bojno črto.

Težišče sovražnih napadov je bilo zopet na jugu Cotentinskega polotoka. Tam so obnovili Američani po zelo težkem topniškem ognju in s podporo močnih letalskih oddelkov svoje sunke na istih mestih kakor v torek. Da bi izločil St. Lô iz nemške bojne črte, je pričel sovražnik z napadom južno od St. Georges d'Ella in St. André de l'Epina. Kljub neprestanemu topniškemu ognju so se vsled odpora nemških čet izjalovili vsi sovražni sunki. Severnozapadno od St. Lôja so vrgli nemški oklopniki s protisunkom sovražne oklopniške kline med Viro in Le Mesnil-Angotom nazaj ter so izravnali začasno nastali vdor. Severno od Tribehoua so očistili ozemlje, ob obeh straneh ceste Sainteny-Feriers pa so odbili vse sovražne napade in še odpravili krajevni vdor. Na področju južno od La Haye du Puitsa so nemške čete poglobile svoj obrambni pas. Američane, ki so ponekod pritiskali za njimi, so krvavo odbile. Med drugim so imeli Američani pri Angoville sur Ayju, v južnem delu gozda pri Mont Castru in v močvirjih pri Georgesu občutne izgube.

Leteče bombe tudi na invazijskem predmostju?

Berlin, 14. jul. Senzacionalna sovražnikova poročila o pojavi letečih bomb »V 1« na invazijskem predmostju jemljejo v Berlinu na znanje, ne da bi potrjevali uporabo tajnega orožja tudi v bojih na kopnem. V poučenih berlinskih krogih pravijo, da izhaja iz vedno bolj razširjajočega se problema »V 1«, da ima nemško tajno orožje vedno večji pomen ter da se razvija zlasti glede gotovosti zadetkov. V tej zvezi ugotavljajo, da so Anglosasi izvršili zadnje teroristične napade na München ob slabem, povsem oblačnem vremenu ter da so odvrgli bombe brez izbire kratkomalo na mesto kot na splošen cilj. To pomeni, tako poudarjajo berlinski krogi, n dokaz za popolnoma terorističen značaj nasprotnikovih letalskih akcij. Nasprotniki se očitno boje jasnega vremena, ker bi takrat občutili vso silo nemške lovske obrambe, zlasti pa novih napadalnih jat, ki se ne boje uničiti letečih trdnjav tudi na ta način, da se vanje zalete.

La Haye du Puits prizorišče „pravega pokolja“

Stockholm, 14. jul. »United Press« poroča o razmerah v La Haye du Puitsu, ki so jo zasedli Američani in ki z vojaškega vidika nima nikakega pomena. Vest pravi: »Kraj je bil pozorišče »pravega pokolja«. Na vsakem vogalu so se Nemci upirali s strojnicami in avtomatskimi pištolami. Padel je neki ameriški polkovnik ter mnogo ameriških vojakov.

Neki častnik ameriške vojaške policije označuje nemške ujetnike za »brezizjemne fanatike do kosti, ki ne mislijo na nič drugega kakor na narodni socializem«. Vgnezdili so se po hišah ter se niso hoteli vdati.

Razdejanje in zmeda v Londonu

Leteče bombe rušijo mnogo več hiš kakor navadne — Pomanjkljivi zaščitni in evakuacijski ukrepi

Stockholm, 14. jul. List »News Chronicle« označuje učinek nemških letečih bomb za zelo resen, ker porušijo razmeroma mnogo več hiš kot pa enako število navadnih letalskih bomb. Kakor dodaja švedski poročevalec, so se na dveurni konferenci, ki je bila v torek in na kateri so bile zastopniki pristojnih ministrstev ter poslanci prizadetih volilnih okrajev posvetovali predvsem o preskrbi ranjencev in oškodovancev.

Stockholm, 14. jul. Hitlerjeve »kometne bombe« padajo iz različnih smeri ter so povzročile tudi v sredo veliko razdejanje v Londonu in južni Angliji. Posebno so trpele hiše v mestih. Nadalje poročajo, da so bombe zadele tudi več znamenitih londonskih zgradb, med njimi zgradbe filmske družbe Warner Brothers v Teddingtonu, Australia House in Aldwich House.

Stockholm, 14. jul. Na nekem področju Anglije so padale včeraj leteče bombe gosteje kot ponavadi in čulo se je močnejše streljanje protiletalskega topništva. Londončani, ki nimajo dovolj prilik, da bi si pomagali pred zračnimi napadi, se morajo skrivati v tako zvanih »Andersonovih« zakloniščih, majhnih zakloniščih po vrtovih, ki so prekrita s pločevino. Večina ljudi ne premore ničesar drugega, kakor kar ima na sebi. Krajevne oblasti skušajo omiliti te težave. Posebni gradbeni oddelki bodo pričeli s popravljalnimi deli.

Ženeva, 14. jul. Kakor je razvidno iz poročil londonskega časopisja se v povečanem obsegu nadaljuje evakuacija prebivalstva iz Londona in južne Anglije. Londonski kolodvori so prenapolnjeni ljudi, ki hočejo zapustiti London na lastno pest. Ker ne spadajo v vladni evakuacijski načrt, so prepuščeni samim sebi ter morajo sami skrbeti za svoje prenočišče. Iz poročil londonskega časopisja je tudi razvidno, da se državni evakuacijski načrt ne razvija gladko.

Brez konca in kraja

Stockholm, 14. jul. Tudi v četrtek sta bila južna Anglija in London znova cilj nemških letečih bomb, kakor je javila snoči angleška poročevalska služba.

Stockholm, 14. jul. Reuter javlja: Tudi v noči na petek so padale »leteče bombe« na južnoangleške grofije. Povzročile so škodo, a nikakih izgub.

Letalski spopadi nad zapadno Madžarsko

Berlin, 14. jul. Madžarske in nemške protiletalske baterije so, kakor poroča mednarodni poročevalski urad, obstreljevale skupno z nemškimi in madžarskimi lovci severnoameriške bombnike, ki so danes dopoldne pod močno lovsko zaščito prileteli nad zapadno Madžarsko. Sovražnik je na poletu v smeri proti Budimpešti naletel na ojačen odpor ter je imel izgube.

Metode ameriških strahovalcev

Berlin, 14. jul. Pri terorističnem napadu ameriških bombnikov na München dne 12. julija je bila poleg številnih bolnišnic in šol ponovno težko poškodovana vrsta nenadomestljivih kulturnih spomenikov. Med njiim so največji tehniški muzej na svetu, nemški muzej, bavarski narodni muzej, gliptoteka na Kraljevem trgu ter državna galerija slik. Žrtev ameriških strahovalnih bombnikov je bila tudi bolnišnica v Schwabingu, otroška bolnišnica, neka pomožna bolnišnica, diakonska hiša ter Krobianova cerkev.

Hudi obrambni boji med Pripjetom in Dvino

Nemški protinapadi zapadno od Slonima in južnozapadno ter severno od Vilne

Berlin, 14. jul. Na vzhodnem bojišču boljševiki vedno znova poskušajo pritegniti v območje že tri tedne divjajoče bitke tudi odseka južno od Pripjeta in severno od Dvine. Zapadno od Kovlja so v sredo z močnimi silami nadaljevali svoje napade. Na treh mestih pričeti sunki so se izjalovili z velikimi sovražnikovimi izgubami. Krajevni vdor, ki so ga Nemci odpravili, so skušali boljševiki z divjimi protinapadi zaman zopet obnoviti. Severno od Dvine so boljševiki severnozapadno od Polocka in pa okrog Opočke napadli najprej s posameznimi oddelki. Kasneje pa so zbrali močnejše sile in so na več mestih napadli kar s celimi polki. Nemci so jih prestregli ali odbili.

Glavni boji na vzhodnem bojišču so se osredotočili še nadalje na področje med Pripjetom in Dvino. Za tamkajšnje operacije je značilno, da si boljševiki prizadevajo obiti nemške zaporne črte. Če nalete na posebno močno nemško obrambo, se često izognejo in umaknejo nazaj, da bi sunek ponovili na drugih mestih. Zaradi tega napadi posameznih skupin ne potekajo v smeri, v katerih so se bili začeli, temveč kažejo močno nazobčano črto. Tako so na primer udarile močne strelske sile s področja ob izlivu Ščare najprej proti jugozapadu, nato pa, ko so naletele na odpor, v ostrem kotu proti severozapadu. Trdne zaporne črte, na katerih se izkrščajo vse prednosti ozemlja, pa silijo nasprotnika često do čelnih napadov, v katerih ga dolete hude izgube. Tako je bilo v sredo zapadno od Ščare, kjer so boljševiki z močnimi svežimi silami poskušali prebiti bojno črto v smeri proti Volkovisku. V hudih bojih so jih Nemci, ki so na obeh straneh Slonima prestregli krajevne vdore, odbili.

Dalje proti severu so nemške čete preprečile nasprotnikove obkoljevalne poskuse s tem, da so se južnozapadno od Lide s stalnimi protisunki in z naslonitvijo na Njemen in Bialsko jezero odmaknile nekoliko proti zapadu. Da bi zavarovali ta pokret, so nemški oklopniški oddelki udarili proti severu. Prizadejali so sovražniku znatne izgube ter zajezili njegove sunke južnovzhodno od Olite.

Mnogo oglov in izboklin pa ne kažejo le sovražni klini, temveč tudi sama bojna črta. Tak je položaj zlasti med Polito ob Njemnu in Drujo ob Dvini. Severnozapadno od Olite gre močan klin proti Vilni. Junaški boj nemških branilcev, ki se upirajo neprestanim sovražnim napadom v zapadnem delu mesta, je obrodil že dobre uspehe. Sovražne sile, ki so prodrle mimo Vilne v smeri proti Kovnu, so se obrnile proti severovzhodu in se skušale priključiti oddelkom, ki so prodirali proti Dvinsku. S tem se je pritisk na Kovno bistveno zmanjšal. Severno od Vilne so zabili boljševiki ob cesti Dvinsk—Kovno klin proti Uteni. Da bi preprečili nadaljnje prodiranje nasprotnika, so Nemci udarili na sovjetske napadalne kline ter so uničili štiri oklopnike in 26 protitankovskih topov. Po izpolnitvi svoje naloge so se zopet umaknili na svoje izhodiščne postojanke. Trdovratni odpor nemških čet na področju zapadno in severnozapadno od Vilne je prisilil boljševike, da so se s svojimi napadalnimi oddelki okrenili proti severu, da bi prebili ali obkolili zaporne postojanke, ki so jih napravili Nemci v obrambo Dvinska in južnozapadno in južnovzhodno od mesta. Boljševiški napadi so dovedli do zelo hudih bojev, v katerih so nemške čete izravnale sovražne vdore s postopnim odmikanjem.

Finsko vojno poročilo

Helsinki, 14. jul. Snočnje finsko vojno poročilo pravi:

Na zapadnem delu Karelske ožine je bil le običajen ogenj topništva in metalcev min. Krajevni napadi so bili odbiti. Pri Vuosalmiju je sovražnik večkrat napadel s podporo močnega topniškega ognja in oklopnikov ter vdrl na nekaterih mestih v naše črte. Bil je s protinapadom vržen nazaj. V silnih menjajočih se bojih je utrpel sovražnik hude izgube. Uničenih je bilo 10 oklopnikov.

Severnovzhodno od Ladoškega jezera so pričele močne sovražne sile po močni topniški pripravi in s podporo oklopnikov napadati na več krajih med Pitkäranto in Suojärvijem. Napadi so bili razbiti deloma s pehotnim ognjem deloma s protinapadi. Sovražnik je utrpel tudi tu velike izgube ter je izgubil 11 oklopnikov.

Pri Porajärviju je bil odbit napad neke sovražne skupine. Boji proti sovražnikovi skupini, ki je prekoračila vodno črto, še trajajo. S področja Rukajärvija ni nič posebnega poročati.

Snoči so napadli sovražni bombniki, ki so jih spremljala lovska letala, luko Kotko. Nastala je neznatna škoda. Sestreljeni sta bili dve sovražni letali. Finski lovci in protiletalska obramba so sestrelili razen tega na bojišču še 5 nadaljnjih sovražnih letal.

Nikakega skrajšanja bojne črte

Berlin, 14. jul. Zastopnikom tujega tiska je izjavil zastopnik nemške vlade, da niso resnične razne kombinacije o domnevnem skrajšanju baltiške bojne črte. Vojaški pooblaščenec je izjavil: »Premik ali skrajšanje bojne črte na baltskem področju nikaker ne prideta v poštev. Ako smo južno od baltskega področja v okolici Polocka nekoliko umaknili nemško bojno črto, potem smo to storili le zato, da bi dosegli naslonitev na novi položaj v srednjem odseku in da bi tako olajšali zaščito Baltika. Baltik spada k evropskemu prostoru. Nemška vojska bo ta evropski prostor, naj bo že na jugu ali na severu vzhodnega bojišča na vsak način branila in držala:«

Nadalje je izjavil, da je treba ugotoviti, da so Nemci že preje pričeli svoje odmikanje pri Bočki, severno od Polocka, katerega slave sedaj boljševiki kot kraj velike zmage. Odmik desnega krila pomeni tesnejšo naslonitev na baltski prostor. O kakem sovjetskem prodoru sploh ne more biti govora. Boljševiki so le zasedli prazni prostor. Bojišče, ki se je le delno odmaknilo, nima nič skupnega z baltsko bojno črto. Nasprotno pomeni osredotočenje branika okrog Baltika.

Junaška smrt japonskega viceadmirala

Tokio, 14. jul. Japonska mornariška postaja Yokosuka poroča, da je na bojišču junaško padel viceadmiral Kiiči Hasegava.

Kaj pričakujejo narodi od konca vojne

Članek državnega ministra za propagando dr. Göbbelsa v tedniku „Das Reich"

Berlin, 14. jul. Državni minister dr. Göbbels ugotavlja v svojem članku, ki ga objavlja najnovejša številka tednika »das Reich«, da so vojni cilji Nemčije in njenih zaveznikov bližji nadam vsega sveta glede konca te vojne in njej sledečega miru kakor pa vojni cilji nasprotnikov. Vsi narodi si žele po tej vojni dolgo dobo miru in pomirjenja, nacionalnega napredka globoke socialne obnove, gospodarskega prospeha ter varne življenjske sreče, in sicer ne na račun drugih narodov, marveč iz svoje lastne sile. Minister nadalje naglaša, da Nemci niso nikdar hoteli kaj drugega kakor to, kar pričakujejo danes po petem letu od konca vojne vojskujoči in nevojskujoči se narodi. Kar se nas tiče, bi lahko dosegli te cilje tudi brez vojne. Za naš lastni narod bi danes že zdavna dosegli te cilje, če bi nam tega ne preprečil sovražnik z vojno. Prepričan sem tudi, da bi tudi na nasprotni strani že dosegli doberšen del teh ciljev, če bi vladajoče plutokratsko-boljševiške oblasti ne hotele ravno nasprotno in če bi se z vsemi sredstvi ne zavzemale za svoje sebične namene.

Minister nato obeležuje, kakšen bi bil svet, če bi to vojno dobila nasprotna stran. Predstaviti si je treba le uničevalne programe naših zapadnih nasprotnikov, da o boljševizmu popolnoma molčimo, ki bi izpremenil Evropo v pravi pekel, potem se šele pokaže, da bi ne bilo za vse dogledne čase niti za ene niti za druge narode kakršnega koli miru, sreče ter blagostanja. Že sramotni versajski diktat, ki je hotel zadušiti življenjsko sposobnost nemškega naroda, je vrgel ne le Nemčijo, marveč vso Evropo, da, ves svet v 20letni kaos, iz katerega ni našlo trpeče človeštvo drugega izhoda kakor novo vojno in s tem vzrok splošne nesreče. Ne moremo trditi, da bi postali nasprotniki spričo storjenih napak kaj bolj pametni, nasprotno, oni mislijo, da se bodo lahko s poostritvijo te vojne izognili neizbežnim posledicam. Nemška stvar je danes stvar vsega omikanega sveta. Če v vsej tej vojni nismo uporabljali tistih uničevalnih sredstev, kakor jih je in hoče uporabljati sovražnik proti nam, tedaj tega nismo storili zaradi kakšne slabosti, marveč izključno premišljeno, zaradi omike in z zdravim človeškim razumom. Današnji svet je organično zrasla celota, v kateri mora vsaka velesila izpolnjevati dane naloge. Če bi poizkušali to celoto na nekem mestu okrniti, bi to pomenila nevarnost popolnega uničenja.

Ne le Velika Britanija, temveč tudi Zedinjene države prehajajo na ozemljih, ki so tako rekoč sovjetska interesna sfera, vedno bolj v ozadje. Kamor je pa enkrat stopil boljševizem, tam sta tudi blizu kaos in anarhija. Churchill in Roosevelt se sedaj ne moreta, kakor sta si to želela, igrati s Stalinom, pač pa se Stalin igra z njima. Torej bi Anglo-Američani tudi ob ugodnem poteku vojaških operacij v tem poletju ne imeli drugih ciljev, kakor da bi po zmagi nad Nemčijo pripravili v Evropi pot boljševizmu. Mi smo trdno prepričani, da se nam bo za vedno posrečilo zoperstaviti se nevarnosti, ki preti našemu kontinentu. Toda tudi če to ne bi bilo tako, kaj bi s tem pridobili Anglija in Amerika? Nemčija bi se nad njimi kot nad pravima krivcema evropske nesreče, tudi če bi tega ne hotela, grozovito maščevala, potegnila bi ju kot dozdevne zmagovalce v splošen vrtinec nereda in nemira. Primerjajmo to grozovito sliko o bodočnosti z željami o bodočem miru, kakršnega si žele tudi narodi na nasprotni strani.

Kar se tiče upanja na boljšo bodočnost, ali niso vsi narodi istih misli in istega srca? Ali se ne bore vsi za novo socialistično dobo, za konec plutokratsko-kapitalistične nadvlade, za svoboden sporazum narodov o problemih obnove opustošenih dežel in za boljši socialni in gospodarski življenjski standard delavskih slojev v vseh deželah? Nihče ne more oporekati, da so naši mirovni načrti mnogo bližji mišljenju in željam ne le našega naroda, marveč tudi nasprotnih narodov kakor pa mirovni načrti naših nasprotnikov. Mislim, da vemo, kaj si žele dobromisleči ljudje na obeh straneh ob koncu te vojne. Te želje se bodo izpolnile, kajti skupne so v srcih vsem ljudem na vsem svetu. Zgodovina bi ne imela nobenega smisla, če bi se ne dalo preprečiti, da bi tudi ta vojna s svojimi ogromnimi žrtvami prišla prav tistim, ki so jo zakrivili, in če bi ta vojna uničila tiste, ki hočejo pričeti znova. To ne more biti! Narodi sami bodo dali tej vojni njej pripadajoči moralni smisel. Kakor danes trpijo zaradi nje, tako bodo ob koncu nad njo zmagovali. Kje je še kdo, ki bi si tega ne želel?

Novi uspehi vrlih domobrancev

Črni dnevi za gozdne tolovaje okrog Korinja — Domobranske akcije v vseh smereh in vsepovsod — Skrivači tudi v Beli Krajini

O novih uspehih vrlih domobrancev na Dolenjskem smo preejli zadnje dni več poročil, ki nam nekatere domobranske akcije prikazujejo v podrobnostih. Iz njih posnemamo:

Po neuspehih na Ilovi gori in pri Zagradcu so se tolovaji zatekli v gozdove okrog **Korinja**. V vas so hodili samo spat. Toda bulno domobrančevo oko jih je izsledilo tudi tu. Novomeški udarni bataljon, ki dosega uspeh za uspehom, jih je napadel v jutranjih urah dne 7. t. m. Domobranci so ponoči obkolili vas. Ob prvem svitu so planili med hiše. Tolovaji, ki so skušali bežati, so padli v roke domobrancem. Bili so tako presenečeni, da težkega orožja sploh niso utegniti spraviti v akcijo. Odšali so le nekaj strelov, toda resnega odpora ni bilo. Šele po zaključeni akciji so domobranci videli, kako velik uspeh so dosegli: V vasi je bilo mrtvih 40 tolovajev, zunaj vasi 21, ujetih pa 78.

Iz okoliških gozdov so se tolovaji v divjem begu umaknili v smeri proti **Kalu-Ambrusu** in proti **Hinjam**. Domobranci so jih nekaj časa zasledovali, da so jih še bolj razpršili. Ko so ljudje videli divji tolovajski beg, so se oddahnili. Vsi so prepričani, da je gozdno tolovajstvo okrog Korinja doživelo te dni popolni polom. Zato so se ljudje že naslednjega dne napotili na domobranske postojanke in od tam v Ljubljano, da bi si nakupili nekaj najpotrebnejših stvari, ki jih pogrešajo že od lanske jeseni. Že 10. t. m. so dobro obveščeni domobranci nepričakovano obkolili tudi vas **Ambrus** in tolovaje pošteno naklestili.

Dne 6. t. m. je bila večja borba s tolovaji v **Dobrepoljah**. Od Sv. Ane so namreč prišli domobranci iz Kočevja in Ribnice. Obveščeni so bili, da so v Zagorju tolovaji. Obšli so vas in napravili zasedo v gozdu nad njo. Nato so napadli tolovaje, ki so se umaknili proti gozdu, kjer je nato prišlo do borbe. Domobranci so zasledovali tolovaje do gozda Javhe, kjer so se tolovaji razkropili odnosno umaknili proti Korinju, kjer jih je že naslednjega dne, kakor poročamo zgoraj, doletel strašni poraz.

Dne 6. t. m. so tolovaji v moči ene brigade napadli **št. Vid pri Stični**. Domobranci so bili po svojih obveščevalcih že prej opozorjeni na ta napad. Zato so ga gladko odbili. Istočasno pa so domobranci iz št. Vida udarili tolovajem za hrbet in jih razpršili. Tolovaji so pustili na terenu mrliče, ranjence in precej materiala. Umaknili so se proti št. Pavlu.

Civilno prebivalstvo je poslušalo pogovore tolovajev med napadom. Drug drugega so tolažili, da postojanke sicer ne bodo zasedli, da se pa verjetno le ne bo treba tako hitro umakniti. Ljudem so celo pripovedovali, da bodo ostali v kraju več dni in da se bodo malo odpočili. Ko pa so pričeli bežati, so drug drugemu vpili, naj vzame municijo. Ko so se zbrali na Rdečem Kalu, jih je bilo le še okrog 200. Na Rdečem Kalu so prenočili, naslednjega dne ob 11. uri pa so jih pregnali tudi s te postojanke domobranci, ki so se vračali s Korinja.

Zanimiva poročila prihajajo tudi iz vasi **okoli Kočevja**. Na Starih Žagah gradijo sedaj tolovaji barake, ker so prepričani, da se bodo morali umakniti iz Suhe Krajine v ta predel. Na Starih Žagah pa je vse porušeno in si morajo zato sami pripraviti nova stanovanja.

Vsa Bela Krajina je polna skrivačev. Med njimi je tudi mnogo Štajercev, ki ne morejo domov. Kako se skrivači čutijo že močne in kako dobro so oboroženi, lahko sklepamo po tem, da so si upali napasti in zavzeti Vinico. Skrivači zelo ščitijo civilno prebivalstvo in jemljejo živež le pri najbolj razvpitih tolovajskih krvolokih. Pred nedavnim se je oddelek teh skrivačev prebil do Kočevja, od koder je prišel v Ljubljano.

Okoli **št. Jerneja** se tolovaji ne pojavljajo več tako pogosto. Proti koncu preteklega meseca je domobranska patrola naletela nanje v vasi Jugorje. Štirje tolovaji so bili tedaj ubiti. Pripadali so »Ljubljanski brigadi«. V tem spopadu je izgubil življenje 1 domobranec.

Teren proti **Robu** in **Osolniku** pri Velikih Laščah je bil dolgo neočiščen. Po ofenzivi na Notranjskem pa se v tem predelu stalno gibljejo domobranske patrole. Ena izmed takšnih patrol je odšla iz Velikih Lašč dne 27. junija. Še ponoči je prišla na Veliki Osolnik, kjer je pustila zasedo v moči ene težke »Brede«. Ostala patrola je krenila v vas Sekirišče, kjer so bili po poročilih civilistov vsako noč tolovaji. Na poti proti Purkačam so domobranci srečali dve komunistki, od katerih je ena ušla. Nekoliko naprej so naleteli na dva tolovajska kurirja na kolesih. Oba so ubili.

Dne 20. junija je neka domobranska patrola v spopadu s tolovaji pri **Jugorju** zaplenila precej zanimivih spisov okrajnega odbora OF v št. Jerneju. Med drugim je med spisi dopis okrožnega odbora OF v Novem mestu, ki sporoča okrajnemu odboru v št. Jerneju, naj se takoj poberejo že razpečani izvodi 1. štev. 2. letnika lista »Kmečki glas«, češ da se »v bodoče ne smejo več napadati zavezniki Angleži in Američani«. Iz besedila je razvidno, da je bila omenjena številka »Kmečkega glasa« zaplenjena prav zaradi »neumestnega« napada na Angleže. Zanimive so tudi tiskovine neke »resolucije«, ki pravi med drugim: »Prebivalstvo . . . ., zbrano na mitingu, soglasno pozdravljamo tovariša maršala Tita in naš Nacionalni komite kot edino priznano našo vlado. Odobravamo sklepe AVNOJ-a o prepovedi vrnitve begunske vlade in izdajalca kralja Petra II. v domovino kot pravilne in potrebne v korist borečih se narodov Jugoslavije.« Kako je prebivalstvo pod tolovajsko strahovlado spravilo kasneje v sklad s to resolucijo sporazum z istim »izdajalskim« smrkavim kraljem, nam ni znano . . . Sicer pa je vse to itak samo »taktika«, kakor se temu reče po tolovajsko.

Uspel domobranski pohod v Kočevski Rog

Iz Kočevja nam poročajo:

Kočevski domobranci so pravo živo srebro, nikdar ne mirujejo, vedno so na nogah, vedno na pohodih in zasedah.

Že dolgo so ti prekaljeni borci slutili, da se nekje v okolici Rajhenava mora nahajati skladišče streliva. In res. Ko so iznenada udarili preko Sv. Ane in Laz v imenovano vas, so videli od junaških slovensko-hrvatsko-badoljevskih tolovajev samo še raztrgane hrbte in gole pete, ko so hiteli proti Koprivniku. Tako naglo so bežali, da so pustili v vasi vse svoje nahrbtnike — in to polne — ves propagandni material, namenjen za ubogo ribniško dolino, dve muli, eno lahko strojnico in skladišče min za lahki in težki minometalec. Pa ni bilo to par zabojčkov, ampak ravno 4005 komadov. Da pa ne bo pri ljubljanskih in podobnih butcih nesporazuma, da je ta številka morda 405, to se pravi tiskarski škrat, povemo, da je bilo tega streliva za 18, reci in piši osemnajst dobro naloženih kmečkih voz.

Čudno je le to, da tega ni v nobeni tekoči številki »Tanjuga«, ki je namenjen za obveščevanje tolovajsko simpatizerske zarobljene publike. Tega nikjer nismo brali. Sicer pa Tanjugu na uho: mi kočevski domobranci prav dobro vemo, kam je šel še ostanek onega streliva, ki ste ga pred tedni vozili v smeri proti Koprivniku. Pridemo prav kmalu tudi po njega. Če že ne veste, kdaj je to bilo, vam povemo točno: **13. junija 1944.**

Obvestila »Prevoda«

Prodaja mesa

V soboto dne 15. t. m. bodo prejeli meso bolnice, sanatorji in bolniki na bolniške karte.

Mlekarne

dvignite kavni nadomestek za mesec julij t. l. najkasneje do 30. julija pri zadrugi Mlekotrg, Poljanska c. 13-II.

Vrnitev živilskih nakaznic za časa zdravljenja v bolnišnicah

Po nalogu višjega oblastva morajo vrniti živilsko nakaznico vsi bolniki, dokler bivajo v zdravstvenih zavodih. Zato pozivamo vse prizadete, da prineso še neizrabljene živilske nakaznice Mestnemu preskrbovalnemu uradu v Batovo palačo I. nadstr., soba 3. Bolniki iz Splošne bolnice ali njihovi svojci naj se javijo **po petih dneh**, ostali bolniki pa **do petega dneva** po odpustu iz bolnišnice. S tem olajšajo delo Mestnemu preskrbovalnemu uradu, da mu ne bo treba pozivati vsakega posameznika v urad, sebe pa rešijo nevarnosti, da ostanejo prihodnji mesec brez nakaznic. Vsak pozvanec se vodi v evidenci za terjatev do vsakega 10. v mesecu in če zamudi rok, mu je živilska nakaznica pridržana do poravnave.

Svojcem v bolnišnici nahajajočega se svetujemo, naj na njegovo nakaznico ne kupijo živil, ker bo sicer ostal vrnivši se družinski član iz bolnišnice kljub potrebi brez nakaznice.

Gospodarstvo

Februarsko povišanje plač zasebnim nameščencem je obvezno

Na podlagi pooblastila šefa pokrajinske uprave št. I. D. 168-1 od 1. 2. 1944 je bil sklenjen med delodajalsko in delojemalsko zvezo mezdni sporazum, s katerim so se zvišale z veljavnostjo od 1. februarja **čiste** mesečne plače trgovskih pomočnikov in pomočnic ter komercialnih in tehničnih nameščencev in nameščenk za 30%, največ pa za 500 lir. Delodajalci smejo po lastnem preudarku zvišati plače tudi preko 500 lir, vendar zvišanje v nobenem primeru ne sme presegati 30% čiste plače v septembru 1943.

Enako so bile z veljavnostjo od 1. 2. 1944 določene tudi minimalne **čiste** mesečne plače za trgovske pomočnike in pomočnice na 900 lir, za vse ostale nameščence in nameščenke pa na 1000 lir.

Mezdni sporazum je vzel na znanje vrhovni komisar in ga je odobril tudi šef pokrajinske uprave, nakar je bil registriran pri inspekciji dela pod št. 7-44.

Kolikor posamezni delodajalci tega sporazuma še niso izvedli, ga morajo sedaj **brezpogojno** izvesti ter izplačati razlike za čas od 1. februarja 1944 dalje, ker je sporazum odobren od vseh pristojnih oblasti ter se v smislu obstoječih predpisov kaznujejo kršitve z denarno in zaporno kaznijo.

Mezdni sporazum je razumeti tako, da se vzame kot podlaga za določitev poviška čista mesečna plača v septembru 1943 ter se mora izplačati nameščencu **celotni 30% povišek brez kakršnihkoli odtegljajev.** Vse morebitne višje prispevke za socialno zavarovanje in za davke mora plačati delodajalec sam. Na primer: nameščenec je prejemal septembra 1943 izplačanih na roko 1800 lir. Ta znesek se poviša za 30%, tako da znese povišek 540 lir. Delodajalec mu je dolžan od 1. 2. 1944 dalje izplačevati mesečno na roko 2300 lir (1800 in 500), sme mu pa po lastnem preudarku izplačati tudi 2340 lir (1800 plus 540). Od zneska 2300 lir se plačujejo večji prispevki za pokojninsko zavarovanje ter več davka kakor od 1800 lir. Vsa ta večja bremena mora poravnati delodajalec sam, tako da dobi delojemalec izplačanih na roko čistih 2300 lir.

Isto velja glede minimalnih čistih plač, ki jih morajo prav tako dobiti izplačane na roko nameščenci ter mora nositi prav vse prispevke za socialno zavarovanje in davke delodajalec sam.

Pokrajinska delavska zveza v Ljubljani.

Gospodarske vesti

= **V Beogradu izdelujejo mleko iz soje.** Iz Beograda poročajo, da bodo zaradi zboljšanja oskrbe mesta z mlekom pričeli v kratkem izdelovati v večjem obsegu mleko iz soje, in sicer po postopku, ki ga je izdelal prof. Vukićević. V ta namen je bila ustanovljena posebna družba z imenom »Vegetal« d. d. Mleko iz soje bodo v prvi vrsti dobavljali lazaretom, bolnišnicam, otroškim zavetiščem in hiralnicam. To umetno mleko po okusu sicer docela ne dosega naravnega mleka, vendar ga po hranilni vrednosti celo nadkriljuje. Po postopku prof. Vukićevića sojo najprej očistijo iz zmeljejo, nato pa namočijo v vodi. Zmes nato stoji nekaj ur pri povišani temperaturi, nakar nastane mlečna emulzija, ki se nato odcedi in sterilizira. Izdelek je nato sposoben za potrošnjo. Ostale tropine posuše in pridejo v suhem stanju na trg kot močno krmilo.

= **Novo plačilno sredstvo v Rumuniji.** Pred kratkim je pričelo rumunsko finančno ministrstvo izdajati namesto prejšnjih blagajniških zapisov posebne državne plačilne zapise, ki se lahko uporabijo za plačilo davkov in dajatev ter za vpisovanje vojnega posojila. Rumunska vlada je izdala objavo, v kateri utemeljuje potrebo tega ukrepa. Vlada mora ščititi valuto, da prepreči riziko inflacije. Zato zahteva tudi več davkov. Pri tem pa mora finančno tehniko prilagoditi današnjim razmeram in se poslužiti vrste kratkoročnih kreditnih sredstev, s katerimi naj se zajamejo razpoložljiva denarna sredstva v korist državnega urada. V to vrsto kreditnih sredstev spadajo blagajniški in plačilni zapisi, ki se lahko uporabljajo namesto bankovcev in jih rumunska Narodna banka vsak čas zamenja za gotovino. Poleg tega nosijo še obresti. Novi plačilni zapisi so izdani na podlagi zakona z dne 14. junija t. l. in imajo predvsem namen olajšati likvidacijo tekočih obveznosti države raznim državnim dobaviteljem, ki imajo možnost, da dobljene plačilne zapise pri svojih plačilih uporabiti namesto gotovine.

Naj ne bo Slovenca, ki ne bi segel po knjigi dr. Franca Grivca
NARODNA ZAVEST IN BOLJŠEVIZEM
in z njo opremil svojo knjižnico ter tudi s tem izpričal svojo narodno zavest

Poglavnikov 55. rojstni dan

Zagreb, 14. jul. Hrvatski narod slavi danes 55. rojstni dan Poglavnika dr. Ante Pavelića, ki je leta 1929. ustanovil ustaški pokret, da bi z njim dal Hrvatski njeno neodvisnost. Dvanajst let se je z največjimi osebnimi žrtvami boril za ta cilj ter je svojim sodelavcem podal zgled hrvatkega nacionalista, požrtvovalnega in s svojo misijo prevzetega idealista, ki je vztrajal daleč od domovine v nemški, bolgarski in italijanski emigraciji kljub zasledovanju svojih sovražnikov, ki so ga večkrat obsodili na smrt.

Njegov boj se je končal z uspehom, ko je Jugoslavija razpadla ter je 10. aprila 1941 vkorakal v Zagreb kot Poglavnik novo nastale Neodvisne hrvatske države. Želje Hrvatov so se izpolnile.

Medtem so pretekla že dobra tri leta. Hrvaški narod se še vedno bori. Žrtve, ki jih mora prinašati v tem boju, so težke. Prav boj za neodvisnost in ohranitev samega sebe, ki se je razširil v poslednjo vas, je Hrvate sedaj narodno bolj združil kot kdaj koli prej. Število onih, ki pozdravljajo danes med ruševinami z bombniškim terorjem porušenih mest in vasi Poglavnika, gotovo ni manjše, kakor je bilo v zgodovinskih dneh aprila 1941.

Zagreb se je odel v zastave. V izložbah so razstavljene slike in kipi Poglavnika med cvetjem in okraski v narodnih barvah. Časopisi so izšli v svečanih izdajah, po cestah vzklika valujoča množica vojakom Poglavnika, predvsem pa seveda njemu samemu.

Kakšen ugled uživa Poglavnik v Evropi, dokazuje mnogo čestitk, ki so prispele iz glavnih mest vseh, pod vodstvom Nemčije združenih narodov, kažejo pa tudi besede nemškega poslanika v Zagrebu SA Obergruppenführerja Siegfrieda Kascheja, ki je strnil svoje vtise o Poglavnikovi osebnosti v sledeče stavke: »Sovražna propaganda prikazuje Poglavnika kot krvi željnega terorista. Spoznal sem ga kot moža, na katerem je izredna odgovornost za njegov narod in za razvoj njegove države v tem viharnem času in ki z občudovanja vredno živčno močjo in vztrajnostjo gradi svoje delo ter se neomajno drži poti, ki jo je izbral ob strani Nemčije. Videl sem ga v najrazličnejših krogih njegovega naroda. Doživel sem, kako ga v osebnih stikih obvladajo resnični narodni občutki, kako je srečen, ako je lahko v krogu svojih soborcev. Naloga, ki jo mora Poglavnik obvladati, je velika. Opravlja pa jo lahko, ker je trdna in v svojem narodu zasidrana osebnost. Želimo, hočemo in pripravljeni smo, pomagati narodu v izpolnjevanju njegovih nalog.

Führerjeva čestitka

Führerjev glavni stan, 14. jul. Führer je poslal hrvatskemu Poglavniku dr. Ante Paveliću ob njegovem rojstnem dnevu prisrčne brzojavne čestitke.

* * *

Proslava v Ljubljani

Ljubljana, 14. julija

V Ljubljani živeči državljani Nezavisne Države Hrvatske so danes v okrilju tukajšnjega hrvatskega konzulata svečano obhajali 55. rojstni dan Poglavnika dr. Ante Pavelića. Ob 7.30 zjutraj je bila v stolnici slovesna maša, ki jo je opravil stolni župnik kanonik dr. Klinar. Poleg hrvatskih državljanov so cerkvenemu opravilu prisostvovali tudi najvišji predstavniki nemških in slovenskih oblasti, zastopniki nemške oborožene sile in slovenskega domobranstva, predstavniki mestne občine ter vseh uradov, korporacij in javnih ustanov. Goste so ob prihodu sprejemali hrvatski konzul prof. Salih Baljić in uradniki konzulata.

Po maši so se vsi predstavniki in zastopniki podali na hrvatski konzulat v Batovi palači ter se vpisali v tam razpoloženo knjigo čestitk. Zbrane goste in hrvatske državljane je nato s kratkim hrvatskim in nemškim nagovorom nagovoril konzul Salih Baljić. Najprej je toplo pozdravil prisotne predstavnike s prezidentom generalom Rupnikom, nemškim generalnim konzulom dr. Müllerjem in škofom dr. Gregorijem Rožmanom na čelu, nato pa je orisal pomen Poglavnika za Hrvate in Hrvatsko ter borbo, ki jo vodi ustaška Hrvatska ob strani velike Nemčije in njene mogočne oborožene sile za novo Evropo.

Nov razpored protikomunističnih predavanj

Za trgovino, obrt, industrijo in strokovno nadaljevalne šole

S 17. julijem 1944 stopi v veljavo nov razpored protikomunističnih predavanj za trgovino, obrt, industrijo in strokovno-nadaljevalne šole. Od tega dne dalje se bodo protikomunistična predavanja vršila na vsakih štirinajst dni enkrat in ne več vsak teden enkrat kakor doslej.

Razpored predavanj v posameznih panogah je naslednji:

1. Obrt in trgovina: v tednu od 10. do 15. julija so predavanja; v tednu od 17. do 22. julija so predavanja; v tednu od 24. do 29. julija ni predavanj; v tednu od 31. julija do 5. avgusta so predavanja; v tednu od 7. do 12. avgusta ni predavanj — itd.

2. Strokovno-nadaljevalne šole: v tednu od 10. do 15. julija so predavanja; v tednu od 17. do 22. julija ni predavanj; v tednu od 24. do 29. julija so predavanja; v tednu od 31. julija do 5. avgusta ni predavanj; v tednu od 7. do 12. avgusta so predavanja — itd.

3. Industrija: a) tovarne in industrijski kraji: Tobačna tovarna, Stora, Eifler, Vidmar, Bonač, Zmaj, Čemažar, Šumi, Ljudska tiskarna, Avtomontaža, Delavnica P. T. T., Kolinska tovarna, Tovarna za klej, Kemična tovarna, Kunc, Opekarna Vič, Slamič, Union, Indus, Hribar, Jelačin, Eka, Železniška sekcija, Mestno cestno nadzorstvo, Kolodvor Ljubljana, Kurilnica Šiška, Saturnus, Elektrarna, Logatec, Lazar, Učiteljska tiskarna, Vevče, Mestna vrtnarija, Opekarna Brdo, Mestna plinarna in Vrhnika imajo predavanja v istih tednih kakor obrt in trgovina (glej točko 1.).

b) Podjetja in industrijski kraji: Blasnik, Reich, Zalog, Dolenc, Belgijska vojašnica, Delavski dom, Električna cestna železnica, Triglav, Dolničar & Richter, Topniška vojašnica, Miklič, Mizarska produktivna zadruga Vič, Platno, Naglas, Zakotnik, Železničarska nabavljalna zadruga, Garnizijska bolnišnica, Jakša, Kurilnica Ljubljana gl. kol., Pismonoše, Merkur, Hrovat & Co., Lana, Rižarna, Bratje Tuma, Kos, Mestna pristava, Mestni gasilci, Opekarna Mestni log, Lazaret Studenec, Šarabon, Sp. Hrušica in Fužine, Borovnica, Schneider & Verovšek ter Narodna tiskarna imajo predavanja vedno isti teden kakor strokovno-nadaljevalne šole (glej točko 2.).

Vsa ona podjetja, ki prisostvujejo predavanjem v posameznih prej naštetih podjetjih, naj se ravnajo po razporedu podjetij, v katerih so predavanja.

Dnevi in ure predavanj ostanejo nespremenjeni, v kolikor ne bomo posameznih podjetij o tem drugače obvestili.

Vsa prizadeta podjetja, šole in osebe vabimo, naj se tega razporeda točno drže in naj se polnoštevilno udeležujejo predavanj.

Informacijski urad
pri prezidentu Pokrajinske uprave

Nevarnost boljševiške svetovne revolucije

Govor znanega španskega duhovnika — Američan, ki je spregledal moskovsko politiko

Madrid, 14. jul. V Španiji zelo znani katoliški duhovnik Enrique Herrera je govoril na univerzi v Valladolidu o nevarnosti komunistične svetovne revolucije.

Na temelju zgodovinskih dokumentov je dokazal, da so dali pobudo za boljševiško revolucijo v Rusiji Židje. Demokracija ni nič drugega, kot primeren način, ki naredi iz močnih narodov slabe. Židje so mnenja, da je proletariat najprimernejši element za ustanovitev židovskega svetovnega gospodstva. Po Marxu so Židje edini, ki imajo pravico do posesti. Vsled tega hoče doseči židovski boljševizem splošno razlastitev vsega sveta in zaplembo vsega premoženja. Ko je bila komunistična stranka v Franciji še majhna ter je imela zelo majhne dohodke, je nastavila preko 1800 plačanih agitatorjev ter je izdala nad 30 milijonov frankov za agitacijo. Vse strankino delovanje so financirali zgolj židovski elementi.

Le tako lahko razumemo, da se je prva internacionala, ki je nekoč popolnoma skromno pričela s svojim delom v Londonu, končno razširila na ves svet. Izmed 400 komisarjev v Sovjetski zvezi jih je 370 Židov. Da bi preslepili svetovno javnost, jih je večina izpremenila svoje ime.

Herrera je ugotovil, da je v Španiji odnesel Franco veliko zmago v protiboljševiškem boju, ker je stalo za njim ljudstvo in pa možje, ki so bili pripravljeni žrtvovati vse za domovino.

Stockholm, 13. julija. Včasih se oglašajo posamezni Američani, ki so dobri poznavalci Sovjetske zveze, proti boljševikom prijazni politiki Rooseveltove vlade. Med nje spada tudi dolgoletni zastopnik bostonskega »Christian Science Monitorja«, Henry Chamberlin, ki pravi v nekem članku v mesečniku »American Mercury«:

»Precej razširjeno nagnjenje v Zedinjenih državah, ki prizna, opravičuje in celo olepšuje Stalinovo cinično in nepošteno politiko, je izredno žalostno. Javno mnenje zavajajo v zmoto. Zmešnjava je dosegla že tako stopnjo, da smatrajo zlasti tako zvani liberalni krogi v USA že samo simpatiziranje z ideali pravice samoodločitve kot neke vrste skrito pripadnost peti koloni. Vzrok tega sistematskega zavajanja ameriške javnosti v zmoto je različen. Predvsem kaj hitro spoznamo spretno roko boljševikov in njihovih tovarišev. Nadalje naletiš vedno na neko značilno, skoraj mistično vero, da bomo vsi srečni, ako Moskvi vedno zaupamo, pa naj stori, kar hoče. Čim bolj izpodkopuje Stalin naše zaupanje in čim bolj oblastno nastopa, tem bolj se trudijo naši časopisi in naši državniki v Washingtonu, da bi gojili to slepo zaupanje«.

Chamberlin napoveduje, da čaka ameriški narod v primeru nadaljevanja te politike še »grozno razočaranje«.

•

Ti dve poročili, ki na prvi pogled nimata ničesar skupnega, sta vendar v medsebojni notranji zvezi in obe prav poučni. Španski duhovnik govori na podlagi krvavih izkušenj lastnega naroda. Njemu rojakov ni treba šele prepričevati, saj so komunizem že do dobra občutili in spoznali. Kakor povsod drugod po svetu, so tudi v Španiji dognali, da je vodilna sila komunizma blaga in oblasti željno židovstvo, ki slepi, hujska in sistematično upropašča tudi ljudstva plutokratskih držav. Preko Stockholma došlo poročilo iz Severne Amerike pa kaže, da se polagoma tudi v tem eldoradu židovstva ljudem odpirajo oči in da vedno na novo vstajajo svarilci, ki kažejo na nevarnosti, grozeče tudi Američanom od boljševizma, druge oblike židovskega stremljenja po nadvladi nad vsem svetom. Kakor pa so taki pojavi utešeni, se vendar zdi, da je treznih in daljnovidnih ljudi med Američani še vedno mnogo premalo in da ne bodo mogli pravočasno ustaviti svojega naroda na poti, ki vodi v njegovo lastno pogubo.

Japonci grade nove ladje

Tokio, 14. jul. Ladjedelniška družba Jamagata bo pričela, kakor poroča Domej, v serijah graditi velike lesene ladje, pri čemer bo prihranila mnogo jekla. Načrte za take ladje, ki so se zdeli tehnično nemogoči, so izdelali pred kratkim pod vodstvom transportnega urada prometnega ministrstva. Pri sestavi teh načrtov je izkoristila družba tehnična izkustva, ki jih je pridobila pri gradnji 250 tonskih ladij. Les za gradnjo se nahaja v velikih množinah v bližini ladjedelnice. Ravnatelj ladjedelnice je izjavil, da bodo nove ladje, ki bodo imele močne stroje, odpravile vse prevozne težave.

S trebuhom za kruhom

Ženeva, 14. jul. S premaknitvijo velikih oboroževalnih središč v zapadne in južne države Severne Amerike je nastalo tudi veliko preseljevanje prebivalstva. Severne, osrednje in severnovzhodne države so tako izgubile okrog 2 milijona ljudi, New York sam preko 600.000.

Kronika

* **Nemška visoka šola v Italiji.** Iz Benetk poročajo: V okviru tečajev za nemško oboroženo silo je bil na italijanskem ozemlju nekje med Reko in Turinom visokošolski teden za nemški akademski naraščaj. Tečaj je vodil rektor univerze v Innsbrucku, predavali pa so profesorji tega zavoda. Profesorji so prinesli, tako ugotavljajo nemški listi, takoj za bojišče nekaj duhovnega in znanstvenega mišljenja, dali so mnogo pobud za zbližanje med fronto in visokošolskim študijem. Kopica absolventov srednjih šol je pri tej priložnosti opravila maturo, kar bo koristilo zlasti mladeničem, ki so morali prekiniti šolanje, da so odšli na bojišče.

* **Tudi Japonci imajo nove bombe.** Na bojišču v Birmi so začeli Japonci uporabljati nove bombe. Te so bile prvič uporabljene pri letalskem napadu na neko oporišče zaveznikov ter so uničile na tleh 39 letal.

* **Mnogoženstvo v angleški vojski.** List »News Chronicle« se pritožuje, da močno naraščajo primerni mnogoženstva v britanski vojski. Neki sodnik iz Manchestra, ki se je moral baviti s takim primerom, je ugotovil, da je močno naraslo število zakonov, za katere so vojaki pregovorili dekleta, da so se z njimi omožila, po poroki pa se je izkazalo, da vojak ni več samskega stanu.

Iz Ljubljane

u— **Nov grob.** Umrla je ga Ivanka M o ž i n a, posestnica in gostilničarka v Florijanski ulici 24. Pokojnica je bila na glasu dobre gospodinje in so jo spoštovali mnogi znanci, zlasti pa tudi stanovski tovariši, ki so cenili njeno podjetnost in poštenost. Na zadnji poti bo poromala danes ob 16. iz kapele sv. Nikolaja na Žalah. Blag ji bodi spomin, soprogu in ostalemu sorodstvu naše odkritosrčno sožalje!

u— **Diplomirana** je bila na filozofski fakulteti gič. Majda K r a t n a r j e v a iz biologije. Čestitamo!

u— **Kadilci in trafikanti! Zadnji dan za** prijavo pri trafikantih je t o r e k, 18. julija t. l. Mestni preskrbovalni urad bo sprejemal reklamacije tudi v soboto 15. t. m. popoldne od 15. do 18. ure, v nedeljo 16. t. m. od 8. do 12. ure, v ponedeljek in torek 17. in 18. t. m. pa med uradnimi urami od 8. do 12. in od 15. do 18. ure. Na ta način bodo lahko vsi tisti upravičenci, ki dosedaj še niso dobili tobačnih izkaznic, te v redu prejeli in se tudi v redu in o pravem času prijavili pri svojih trafikantih. Znova pa naglašamo, da je zadnji dan za prijave pri trafikantih 18. julij t. l.

u— **Še enkrat tobačne nakaznice.** »Stara kadilka« nam piše: Čitali smo že nekaj opazk zaradi tobačnih nakaznic. Naj se čuje še glas kadilke, in to po 30, 40 ali še večletnem kajenju. Prejema pa tobačne izkaznice toliko in toliko ljudi, ki jim niti na misel ne pride, da bi kadili in cigarete res uporabljajo samo v svojevrstno valuto. Naj bi jih, samo da bi tudi me imele cigarete! Ali bi se ne dala vsa stvar tako urediti, da bi se tobak tako porazdelil — pač vsakemu malo manj, če ne drugače — da bi tudi me prišle do tolikanj pogrešanih cigaret? Na vsak način smo pa me ravno tako potrebne cigaret kakor vsak drug dolgoletni kadilec.

u— **Potrošnikom kuriva!** S i n d i k a t t r g o v c e v s k u r i v o m objavlja: Trgovci s kurivom so dobili za razdelitev na potrošnike tudi velenjski premog. Po oblastveni odredbi dobijo potrošniki za mesec j u l i j in a v g u s t za domačinstvo kategorije A 60 kg, B 100 kg, C 150 kg in D 30 kg trboveljskega premoga na julijski odrezek in v enaki izmeri velenjskega na odrezek za mesec avgust. Razdelitev obeh vrst premoga, ki se je že pričela, se vrši po možnosti sočasno. Nikdo nima pravice odkloniti prevzem velenjskega premoga in bo vsem strankam, ki velenjski premog odklonijo, ustavljena tudi dobava trboveljskega premoga.

u— **Zaščitno cepljenje proti davici.** Kakor vsako leto bo tudi letos zaščitno cepljenje proti davici, ki sestoji iz dveh injekcij cepiva v presledku 14 dni. K cepljenju morajo starši o b v e z n o pripeljati vse nad 2 leti stare otroke, ki doslej proti davici še niso bili cepljeni. Cepljenje proti davici bo za otroke iz središča mesta in karlovškega predmestja v ponedeljek in torek 17. in 18. julija ob 17. uri na mestnem fizikatu v Mestnem domu, v sredo 19. t. m. ob 17. uri v osnovni šoli na Viču za otroke viškega okraja, v četrtek 20. t. m. ob 17. uri v otroškem zavetišču v Zeleni jami za okraj Moste in v petek 21. t. m. ob 17. uri v Sp. Šiški za otroke šišenskega okraja. Drugo injekcijo cepiva bodo dobili ob istem času 14 dni pozneje. Ker je znano, da imuniteta proti davici po cepljenju po nekaj letih popusti, vabimo starše, da pripeljejo k cepljenju tudi one otroke, ki so bili pred dvema ali tremi leti že cepljeni. Na ta način se odpornost proti davici pri teh otrocih okrepi in za več let podaljša.

u— **Sindikat gostilničarskih podjetij** naznanja članstvu, da je umrla njegova članica gospa Ivana M o ž i n a, gostilničarka v Ljubljani, Florijanska ul. 24. Pogreb bo v soboto ob 4. uri popoldne z Žal. Članstvo se vabi, da se pogreba polnoštevilno udeleži.

u— **Kdo želi v Trst v službo?** Prav zdaj se ponuja ugodna prilika. Za Jadransko primorje se sprejme takoj 50 kandidatov v tečaj gospodarske policije v Trstu. Glej podrobnosti med malimi oglasi!

u— **Mladeniči, v službo v Trst!** Za Jadransko primorje se sprejme takoj petdeset kandidatov v tečaj gospodarske policije v Trstu. Pogoji so prav ugodni, zato zlasti našim mladeničem, ki so za tako službo sposobni, priporočamo, da se takoj priglasé za tečaj. Podrobnosti so razvidne v današnji številki med malimi oglasi.

u— **Nedeljsko zdravniško dežurno službo** bo vršil od sobote od 20. ure do ponedeljka do 8. ure zjutraj mestni višji zdravnik dr. L o g a r Ivan, Rimska cesta 7, telefon 41-52.

u— **Darila v dober namen.** Namesto cvetja na grob pokojne gdč. Valerije Prijateljeve daruje za Dom slepih 150 lir g. Milan Fras iz Ljubljane. Namesto venca na grob pokojne ge. Eme Gliha daruje družina Oršič-Jedrlinič 200 lir za Dom slepih. Neimenovan gospod je daroval 50 lir za nabavo harmonike slepemu Tonetu. Društvu slepih so darovali: 1000 lir tvrdka Platno d. z o. z. Ljubljana, Celovška cesta, namesto venca na grob ge. Sidonije Spitzerjeve; nameščenci tovarne Dragotina Hribarja 500 lir v počaščenje spomina pokojnega gospoda Franca Šindelařa; osebje tvrdke V. Lesjak 300 lir v počastitev spomina g. Josipa Christofa, ravnatelja v pokoju; kartotečni oddelek Preskrbovalnega urada pa 180 lir namesto venca na grob g. Mihaela Prosena. Plemenitim dobrotnikom se odbor Društva slepih najtopleje zahvaljuje. — Za stare in onemogle Ljubljančane v mestnem zavetišču v Japljevi ulici je podarila rodbina g. ravnatelja Spendeta 100 lir namesto cvetja na grob ge. Eme inž. Glihove. Mestno županstvo izreka dobrotnici najtoplejšo zahvalo tudi v imenu podpiranih. Počastite rajne z dobrimi deli!

u— **Stenografski in posebej knjigovodski počitniški tečaj prične 15. julija.** Izbira predmeta po želji. Učne ure dogovorno. Učnina zmerna. Vpisovanje dnevno. **Informacije: Trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Domobranska 15.**

u— **Za dijake-inje in absolvente-tke srednjih in strokovnih šol pričnó 15., 17. in 18. julija posebni početniški tečaji strojepisja.** Pouk bo dopoldne, popoldne ali zvečer po želji obiskovalcev. Tečaji so eno-, dvo- ali trimesečni. Učnina zmerna. Vpisovanje dnevno. **Informacije, prospekti: Trgovsko učilišče: »Christofov učni zavod«, Domobranska 15.**

u— **Učite se strojepisja! Praktično znanje, potrebno v vsakem zasebnem ali javnem poklicu.** Novi eno-, dvo- in trimesečni tečaji — dnevni in večerni — pričnó 15., 17. in 18. julija. Pouk dopoldne, popoldne ali zvečer po želji obiskovalcev. Moderna strojepisnica, desetprstna metoda. — Učnina zmerna. Vpisovanje dnevno. Specialni tečaji tudi za stenografijo, knjigovodstvo itd. Informacije, prospekti: **Trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Domobranska cesta 15.**

u— **Nezgode.** Marija Nograškova, 29letna delavčeva žena, je padla s kolesa in se potolkla po glavi in rokah. 29letni električar Jožef Jančar je prav tako padel s kolesa in dobil hude notranje poškodbe. Nezavesten je bil prepeljan v bolnišnico. Tudi 14letni dijak Ivan Selan iz Zgornjega Kašlja je padel s kolesa in si zlomil desnico. Ponovne, vedno bolj se množeče nezgode na vožnjah s kolesi, svarijo kolesarje k previdnosti, tembolj, ker je z naglo vožnjo ogroženo ne samo kolesarjevo zdravje, marveč tudi življenje pasantov. Nadalje sta bili v splošno bolnišnico pripeljani 65letna posestnica Marija Japljeva z Vrhnike, ki si je pri padcu zlomila levico, in 10letna Zofka Jerinova iz Preserja, ki je padla s češnje in si zlomila levico.

u— **Gostilna Lovšin** nudi cenj. gostom prijeten vrt in posebne sobe. Gostilna Lovšin, Gradišče št. 13.

34-61
NOVA TELEF. ŠTEVILKA TVRDKE
GUSTAV LEVIČAR
STROJI — ORODJE
LJUBLJANA, MEDVEDOVA ŠT. 14

Opozorilo

Uprava policije je po svojih organih ugotovila, da kopalci na obeh straneh Ljubljanice pri Špici samolastno uporabljajo za sončenje in razne športne igre tudi zemljišča zasebnikov in jim tako povzročajo veliko škodo. Zato se vsi kopalci opozarjajo, da ni dovoljeno kopati se odnosno sončiti se izven brežin in travnih pasov ob Ljubljanici — to se pravi, izključno na bregovih, ki so za to določeni in označeni.

Nadalje Uprava policije prepoveduje, da bi se kopalci izven prostorov, naznačenih v prvem odstavku, kretali v kopalnih oblekah. Zlasti je zabranjena hoja in vožnja v kopalnih kostimih po cestah in obrežnih krajih. Občinstvo se opozarja, da se drži meja dostojnosti in spodobnosti.

Uprava policije bo po svojih organih nadzirala izvrševanje gornjih navodil in bo vsak pozvan na odgovor in kaznovan, če jih ne bi upošteval.

Uprava policije v Ljubljani

Iz Novega mesta

Prvo protikomunistično predavanje je bilo v četrtek ob 17. v dvorani Prosvetnega doma. Dvorana je bila polna. Prof. Bajuk Hugo je pozdravil g. prošta in ostale predstavnike. Nato je gimn. ravnatelj g. Dolenec obširno in zanimivo razpravljal o komunizmu in Sovjetiji. H koncu je citiral še pomembni članek iz »Slovenskega Naroda« od preteklega ponedeljka »Za obnovo človeka«, kjer pisec omenja, da je nesmiselno pričakovati ozdravljenja sedanjih razmer samo od materialne obnove in sistema, če ne sloni slednji na dobrem in značajnem človeku, od katerega zavisi vse. Burno odobravanje je bilo jasen dokaz priznanja poslušalcev, ki so se po zaključnih besedah prof. Bajuka razšli.

Otroška razigranost je domala zahtevala življenje 8letnega begunčka. Le sposobnosti in duhaprisotnosti šoferja g. Franca Kavčnika, ki je vozil težki tovorni avto, se mora zahvaliti mali Tone iz Rdečega Kala, da je odnesel življenje in skoraj zdravo kožo in cele kosti. Okoli 20. ure je proti kandijskemu mostu hitel omenjeni avto. Več ko 50 m pred začetkom mosta je dajal znake. Pasanti na mostu so se umaknili na hodnike ob ograji. V zadnjem trenutku pa je hotel preteči cesto mali Tone, rekel je, ko ga je strah minil, da ga je neka deklica pahnila s hodnika, in prišel je pod težki voz. Očividci so se čudili šoferju, ki je s skoraj neverjetno duhaprisotnostjo zavil z avtom skoraj za 90 stopinj ter z vso močjo zavrl voz, da otrok ni prišel pod kolesa, pač pa pod voz, ki ga je vrgel po tleh. Pa se je takoj izpod voza po vseh štirih, krvaveč iz ust, priplazil h kameniti ograji. Na kraju nesreče se je zbrala večja množica ljudi. Vozač je skočil k Tonetu in ga hotel odpeljati v bolnico, kar pa ni bilo potrebno, ker sta ga domobranski zdravnik poročnik in njegov pomočnik odnesla v stanovanje g. Grilca in mu nudila prvo pomoč. Fantek si je izbil zob in po nogah potolkel, a kosti so cele.

Z Gorenjskega

Zaradi poslušanja tujega radia je bila obsojena kmetica Marija Lužarjeva na dve leti ječe. Zlasti minulo zimo je poslušala tuje radijske oddaje in je dvakrat pripovedovala zlagane novice drugim.

Ker je preslišal povelje »stoj«, je bil obstreljen od straže 55letni kmet Janez Mihor s Koroškega. Krogla mu je prestrelila spodnjo čeljust in je moral v bolnišnico.

Nesreče z izstrelki so še vedno na dnevnem redu. Tako poročajo iz Celovca, da sta našla učenca Otmar Rusijan in Viktor Vernik naboj, katerega sta prekladala iz roke v roke tako dolgo, da jima je eksplodiral. Seveda sta bila oba dečka ranjena ter so ju morali oddati v bolnišnico. — 36letni kmet Franc Lah iz Gorič na Koroškem si je pa s sekiro poškodoval roko. S kolesom je zavozil v avtomobil 16letni vajenec Janez Mak iz Celovca. Dobil je razne poškodbe ter so ga morali prav tako oddati v bolnišnico.

S Štajerskega

Odlikovanja. Doslej je bilo odlikovanih 15 spodnještajerskih rojakov iz ptujskega okrožja z železnim križcem 1. razreda, 192 rojakov tega okraja je prejelo železni križec 2. razreda, nad 800 mož iz ptujskega okraja pa se bori v oddelkih proti tolovajem.

Otroška predstava v Ptuju. V Ptuju so plakati že nekaj dni oznanjali obisk neke princese. Določenega dne se je najavljena gostja res pojavila, seveda v spremstvu domačih otročičev, ter je povedla goste v dvorano, kjer se otroci predvajali igro s petjem. Nato se je princesa dvignila s sedeža in začela pobirati prispevke za Rdeči križ. Do vrha se je napolnila puščica, ki je romala iz roke v roko.

Na delo v državne obrate je odšla te dni mladina iz Celja, Trbovelj in Brežic. Skupine mladeničev so se zbrale v Celju, kjer so odmevali po ulicah glasovi harmonike. Pred odhodom iz Celja so mladi delavci prisostvovali filmski predstavi in nagovoril jih je okrožni vodja Dorfmeister.

Iz Trsta

Nezgoda v Dutovljah. 24letni kmetovalec Miroslav Tavčar iz Dutovelj je splezal na drevo. Izgubil je ravnovesje in padel na tla. Obležal je s številnimi poškodbami in ranjeno levo podlahtnico. Tavčarja so prepeljali v tržaško bolnišnico, kjer se zdravita tudi 61letni kmetovalec Karol Cotič iz Komna, ki si je pri padcu s poljskega voza zlomil obe nogi, in 45letna Marija Ciachi iz Škednja, ki si je pri padcu na cesti poškodovala desnico.

Mrtvec na Trgu edinosti. 56 letni Jožef Sturm iz Sv. Marije Magdalene Spodnje 441 je šel preko Trga edinosti. Naenkrat se je zgrudil in kmalu zatem izdihnil za kapjo.

Dečkov smrtni padec. 8 letni Sergij Gobat iz ulice Pietà št. 5, je padel v bližini Sv. Stopnišča in obležal s počeno lobanjo. Kmalu po prevozu v bolnišnico je umrl za usodnimi poškodbami.

Iz Gorice

Nezgoda v Deskah. Osemletna učenka Adrijana Močnik iz Deskel pri Anhovem v Soški dolini se je igrala na nekem zidu. Izgubila je ravnovesje in padla z zida. Ima zlomljeno desno nogo in druge poškodbe. Prepeljali so jo v goriško bolnišnico.

Smrt zaradi letalskega napada. V nekem kraju v Liguriji je umrl inž. Alfonz Del Neri zaradi nasledkov letalskega napada. Pokojnik je pripadal stari goriški družini.

Izropana delavnica. V delavnico Karla Kodriča v ulici Don Bosca 48 so se vtihotapili drzni tatinski zlikovci in odnesli harmoniko, dve ženski kolesi, 6 pokrival, 3 usnjene ročne torbice, usnja za kvadratni meter in druge stvari, vredno skupno nad 30.000 lir. Goriška policija poizveduje za storilci.

Množijo se tatvine živilskih nakaznic. Tobačna nakaznica je bila ukradena 57 letnemu železničarju Rudolfu Bresanu. Tri živilske nakaznice so izginile v neki goriški trgovini 37 letni kmetici Frančiški Prion iz Kozane v Brdih. 22 letna Onorina Pesamosca iz ulice Poligono 16 je ob tri živilske nakaznice. V pokriti mestni tržnici so izginile 44 letni Albini Čargo štiri nakaznice. 65 letnemu mizarju Antonu Zianiju je bila ukradena tobačna nakaznica. Štiri živilske nakaznice so bile izmaknjene 30 letni gospodinji Ivanki Buzi.

Obsojeni, ker sta bili po policijski uri na cesti. Pred goriškim sodiščem sta se morali zagovarjati 58 letna Antonija Toco in 50 letna Marija Bajt, ker sta bili 17. maja po policijski uri na cesti. Vsaka je bila obsojena na 300 lir globe.

Nezgode zaradi izstrelkov. 63 letna kmetica Marija Kustremova iz Tolmina je našla izstrelek, ki jo je pri eksploziji ranil. Podobna nezgoda je doletela 33 letnega kmeta Karla Torkarja iz Oblok pri Grahovem. Ima več poškodb. Oba ponesrečenca sta bila prepeljana v goriško bolnišnico, kjer se zdravi tudi 7 letni učenec Rudolf Bavčar iz Lokavca, ki si je pri padcu s češnje zlomil desnico.

Beležnica

KOLEDAR:
Sobota, 15. julija: Henrik, Vladimir.

DANAŠNJE PRIREDITVE:
Kino Matica: Brez tebe ni življenja
Kino Sloga: Ob 9. pride Harald.
Kino Union: Še enkrat študent.
Kino Moste: Moja hči na Dunaju.

DEŽURNE LEKARNE:
Danes: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1. Bahovec, Kongresni trg 12, Nada Komotar, Vič-Tržaška cesta.

ZATEMNITEV
je strogo obvezna od 22. do 4. ure.

DRŽAVNO GLEDALIŠČE

DRAMA
Sobota 15. julija ob 18.: **Dona Diana.** Red Sobota.
Nedelja 16. julija ob 18.: **Kozarec vode.** Cene od 26 lir navzdol. Izven.

OPERA
Sobota 15. julija ob 18.: **Paganini.** Cene od 40 lir navzdol. Izven.
Nedelja, 16. julija ob 17.: **Melodije srca.** 30. predstava. Izven.

Oddajniška skupina Jadransko Primorje
RADIO LJUBLJANA
SOBOTA 15. JULIJA

7.00—7.10: Poročila v nemščini. 7.10—9.00: Jutranji pozdrav; vmes od 7.30—7.40 poročila v slovenščini. 9.00—9.10: Poročila v nemščini. 12.00—12.30: Opoldanski koncert. 12.30 do 12.45: Poročila v nemščini in slovenščini, napoved sporeda. 12.45—14.00: Veseli zvoki za premor. 14.00—14.10: Poročila v nemščini. 14.10—15.00: Vaška godba in Pevše Jože — harmonika. 17.00—17.15: Poročila v nemščini in slovenščini. 17.15—18.00: Drobni napevi. 18.45—19.00: Pregled športnih dogodkov 19.00 do 19.30: Fantje na vasi. 19.30—19.45: Poročila v slovenščini. 19.45—20.00: Aktualno predavanje (prenos), govori Hans Fritzsche. 20.00 do 20.15: Poročila v nemščini. 20.15—21.00: Poje zbor »Sloge«, vodi M. Premelč. 21.00 do 22.00: Kaj sem ti hotel povedati. 22.00—22.15: Poročila v nemščini in napoved sporeda. 22.15 do 23.00: Igramo na ples. 23.00—24.00: Prenos sporeda nemških radijskih postaj.

Kultura

Razstava slik Anice Zupanec-Sodnikove

Po zanimivi razstavi uspelih akvarelov dr. R. Hlavatyja je postavila na ogled v izložbe Kosovega salona v prehodu nebotičnika nekaj svojih najnovejših, še ne razstavljenih podob ga. Anica Zupanec-Sodnikova. Dasi je razstava številčno skromna — obsega le 19 umetnin — nudi pregleden prikaz umetnostne vrednosti in znanja te naše odlične upodabljalke. Njeni tihožitni, krajinski in drugi motivi so takoj vzbudili resnično pozornost.

Vsaka razstavljena podoba, vsak motiv zase so zanimivi, doživeti, globoko dojeti in zajeti, podani z nežnostjo in fineso. Dokazujejo nesporno znanje in naravni dar. Na sedanji razstavi prevladujejo cvetlična tihožitja, ki nam nudijo predstavo barvitosti in moči slikarčinih olj, polnih življenja in resničnosti tudi v najobčutljivejših odtenkih. Tihožitni motivi Anice Zupanec-Sodnikove so zakladnica pestrosti in nevsakdanjosti. Zlasti opozarjajo nase »Spomini«, »Magnolija«, »Tulipani«, »Vrtnice« in »Cinije«, dela prečiščenih barvnih občutij in presenetljive skladnosti posameznih odtenkov, in »Kakteja«, v kateri se jasno izraža čudna zveriženost teh nekam neživljenjsko hladnih rastlin. Na višini so tudi ostala »Tihožitja«, prav tako motivi »Pogled na Ljubljano«, »Omišalj«, »Perice« in drugi. Zlasti je opaziti razliko med nastrojenjem v podobah »Omišalj« in »Pogled na Ljubljano«, razliko med obmorsko krajino in izrazito celinskim mestom, med sinjim Jadranom z njegovim jasnim nebom ter svim meglenim ljubljanskim ozračjem. »Perice« so lep primer figuralne kompozicije, v »Madoni« pa vidimo slikarkine zmožnosti v portretiranju, ki ji je bilo čas'h najbolj pri srcu. Tudi druge razstavljene podobe so vredne pozornosti, predvsem značilni motiv »Na paši«.

*

Akad. slikarica Anica Zupanec-Sodnikova je širši javnosti razmeroma malo znana. To pa zaradi tega, ker ne sili v ospredje, ne išče hvale in priznanja. Odlikujeta jo skromnost in delavnost. Upodablja vestno in pošteno; posrečilo se ji je izraziti svoje najbolj samonikle bistvo, ki je žensko, nežno in naravno. Najraje portretira in slika cvetlična tihožitja, časih je v večji meri gojila tudi krajinarstvo, h kateremu se sedaj z uspehom vrača. Uveljavila se je tudi z akvareliranjem.

A. Zupanec-Sodnikova je čutila globoko nagnjenje do barv in podob, še preden je začela obiskovati ljudsko šolo. Če je dobila v roke svinčnik in papir, ga je takoj poslikala s pi-

Anica Zupanec-Sodnik: Portret

zor iz živalskega življenja in pravljičnega sveta. Vendar pa bi ji bila šola skorajda zatrla to prvo navdušenje za upodabljalstvo; šolski pouk risanja se ji je zdel močno nezabaven. Z resnejšim slikarskim študijem je začela v šestnajstem letu, ko ji je oče priskrbel za učitelja akad. slikarja Petra Žmitka. Potem je njena umetniška izobrazba naglo napredovala. Stopila je v slikarsko šolo mojstra Riharda Jakopiča ter nato odšla v Monakovo kjer je leta 1911. stopila na umetnostno akademijo za ženske (Künstlerinnen-Akademie). Pod vodstvom Alberta Weisgerberja, ki je spadal med najslovitejše tedanje nemške upodabljalce, se je v bistvu odločila njena umetniška usoda. Po dokončanem študiju v Monakovem je Zupanec-Sodnikova veljala za najboljšo učenko te akademije. Pol leta je študirala tudi na umetnostni obrtni šoli v Pragi, izpopolnila pa je svoje znanje v Firenci na mednarodni umetnostni akademiji (Accademia delle Belle Arti Internazionale), kjer je poučeval tudi znani slikar Giovanni Giacometti. V Firenci je začela nadarjena umetnica tudi oblikovati (kipariti). Zupanec-Sodnikova še danes če ji pri upodabljanju oblika ni povsem jasna, seže po plastičnem načinu izražanja, ki ostrí smisel za obrise in poteze.

Po dokončanih študijah se je A. Zupanec-Sodnikova vrnila v Ljubljano. Med prvo svetovno vojno je mnogo slikala za vojni muzej, potovala je celó na soško bojišče in upodobila nekatere prizore po italijanskem umiku. Svoje vojne podobe je razstavila v Trstu. Nekaj let po vojni je priredila razstavo svojih del v Celju. Razstavila je tudi v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu in drugih mestih bivše Jugoslavije, v Hodoninu na Moravskem, v Barceloni, v Londonu in drugod. Povsod je dosegla priznanje. Spomladi leta 1941. je pripravila veliko razstavo na Sušaku, ki pa jo je morala prekiniti zaradi vojne.

Najnovejša dela ge. Anice Zupanec-Sodnikove bodo občinstvu na ogled do konca tega meseca, na kar opozarjamo vse ljubitelje domače upodabljajoče umetnosti. ym.

Rekordi v proizvodnji knjig

Nedavno je dr. B. E. Werner pisal v kulturnem delu dnevnika »Völkischer Beobachter« o zanimivi kulturni konjunkturi v Evropi: o izrednem povpraševanju po knjigi.

Po vsej Evropi, piše Werner, je povpraševanje po knjigi v vojnih letih tako naraslo, da prekaša celo najsmelejša pričakovanja založnikov v mirnih letih. Na tem dejstvu ne more nič spremeniti to, da se v mnogih deželah čuti že pomanjkanje knjig; to dejstvo ni povzročilo procesa, marveč ga je samó pospešilo. Kajti tudi v državah, kjer imajo omejitve papirja in drugi vojni ukrepi zgolj podrejeno vlogo, opažamo isti pojav ob sočasnem naraščanju celotne knjižne proizvodnje. Tako je na pr. na Švedskem doseglo število knjižnih izdaj l. 1942. rekordno višino (3443), ki je sicer l. 1943. za 100 izdaj padla, vendar to ne pomeni veliko, če vemo, da so ob istem času na Švedskem znatno narasle naklade knjig in da so l. 1943. prodali za kkih 10 odstotkov več knjig kakor prejšnje leto. Nič drugače ni v Švici. Po neki statistiki Deželne knjižnice (v kateri je število knjig naraslo v primeri s prejšnjim letom za 10%), je bilo l. 1943. izdanih 3358 del nasproti 2875 v letu 1942. in 1510 v letu 1941. To pomeni, da se je proizvodnja knjig v zadnjih treh letih več kakor podvojila. Po neki švicarski statistiki se dá sklepati, da je naraščajoče zanimanje za knjigo dokaj neodvisno od gmotnih razlogov. Število obiskovalcev knjižnične čitalnice je poskočilo od 39.283 (1942) na 42.167, pri izposojenih knjigah pa je naraslo od 97.701 na 105.081.

Ostale evropske dežele kažejo podobno sliko, čeprav je tudi tu čutiti, kolikanj zavirajo razmah vojni ukrepi. Vzlic temu se opaža v taki deželi, kakor je Belgija, znatno ojačenje domačega založništva, tako da so belgijski založniki sedaj prvikrat resni konkurenti svojim francoskim tovarišem (v predvojnih letih so na belgijskem knjižnem trgu prevladovale izdaje iz Francije. Op. ured.), zlasti, ker je papirni trg v Belgiji urejen bolj velikopotezno kakor v Franciji. Knjige, ki so izhajale pred vojno v nakladi 2000 do 3000 izvodov, dosezajo danes naklado 7000 do 8000 izvodov in se v tem številu tudi razpečajo. Znano je naraščanje zanimanja za knjigo v Nemčiji. Tu odpada dobršen del bralcev na frontno vojaštvo. Vojna je povzročila rekordno višino knjižne proizvodnje. Že leta 1941. je izšlo okrog 142 milijonov knjig. To število je ostalo tudi l. 1942., čeprav za to leto ni več izšla službena statistika.

Zaradi ukrepov, ki jih je povzročila poostritev vojne, so bile prejšnje leto uvedene razne omejitve. Tudi britsko-ameriški zračni napadi na središča nemškega založništva Leipzig, Stuttgart in Berlin, — napadi, ki so jih nevtralni opazovalci označevali kot »bombne napade na nemško knjigo« — opravičujejo verjetnost, da je nastopilo padanje produkcije, zlasti, ker so med žrtvami številni založniki, lastniki velikih sortimentov in tiskarn. Vzlic vsemu pa nam v Leipzigu izhajajoči bibliografski seznam odpira presenetljive vidike. Ta seznam ima dve vrsti, A in B, v slednji so izdaje, ki ne pridejo na knjižni trg. Ta vrsta B pa ni samo ohranila prejšnjega števila publikacij, marveč ga je celó povečala. Sem sodijo seveda tudi tiski oblasti in uradov, razne disertacije in zasebni tiski, torej knjige z nizko naklado. Med njimi pa so tudi take izdaje, ki so se v prejšnjih letih uvrščale tudi v seznam A. Tako so tu razni strokovni spisi ter posebne izdaje za vojaštvo in za evakuirance iz mest, ki jih ogražajo letalski napadi. Med takimi posebnimi izdajami, ki sicer ne prihajajo na trg, so razne leposlovne knjige od Goetheja do Hölderlina, od Hamsuna do Timmermansa, od Carosse do Jüngerja. Poleg tega izhajajo še vedno reprezentativne izdaje slovstvenih, umetnostnozgodovinskih in drugih družb. V milijone gre še danes število knjig, ki jih zalagajo za svoje člane razne knjižne družbe, izdajajoče na leto po tri do štiri knjige.

Naročite se na romane „Dobre knjige“

Sprememba telefonskih številk

Tretji seznam

Stara št.	Nova št.	Ime naročnika
21-78	39-91	Pristovšek Stanko
26-24	26-19	Slov. domobranci
26-25	26-48	Kap. Kuhar
26-27	26-47	Vidic & Co.
26-52	26-49	»Merkur« trg. dr.
27-12	27-20	Cesar Martin
27-22	27-32	Klanjšček Jože
27-25	27-31	Brcar Franc
27-28	27-34	Slov. dom., Lovše, Avtodelavnica
27-61	27-60	Dr. Roeger Janko
27-63	27-68	Postaja Ljubljana
27-65	27-69	Mlakar Janko
27-70	27-87	Gosp. Zveza
28-71	28-61	Rojc Ivan
28-73	28-63	Tosti Avgust
28-76	28-67	Bonač Franc
30-11	30-51	Rozman Ivan
30-12	30-52	Dr. Hafner Janko
30-13	30-53	Potrata Alojzij
30-14	30-54	Automontaža
30-18	30-58	Bizjak Franja
31-73	31-90	Čad Agata
31-76	31-63	Slov. dom.
31-78	32-48	Ing. Škof Rudolf
33-24	33-30	Dr. Golia Adolf
33-26	33-34	Ing. Prelovšek Matko
33-28	33-38	Dr. Kambič M.
35-01	34-98	Družba Sv. Rafaela
35-02	35-78	Davčna uprava mesto
40-34	28-42	Kolodvorski misijon
40-80	28-50	Briški Jože
40-61	29-14	Pok. zav. za nam.
40-62	29-15	Pok. zav. za nam.
40-63	29-16	Pok. zav. za nam.
40-88	28-40	Gombač Erle
41-01	30-11	Poštna direkcija
do 41-04	do 30-14	Poštna direkcija
od 41-06	od 30-16	Poštna direkcija
do 41-10	do 30-20	Poštna direkcija
41-31	28-31	Slov. dom.
43-00	33-20	Pošta Ljubljana 1
do 43-09	do 33-29	Pošta Ljubljana 1
43-10	34-10	Pošta Ljubljana 1
43-11	34-11	—„— —„—
43-13	34-08	—„— —„—
43-14	34-09	—„— —„—
43-15	34-12	—„— —„—
44-11	35-01	III. t. t. t. sekcija
do 44-19	do 35-09	III. t. t. t. sekcija
44-71	29-71	Dečji in mater. dom
44-72	29-70	Pokrajinski dečji dom
44-81	26-10	Kranj. dež. elektr.
44-82	26-11	Kranj. dež. elektr.
44-84	26-02	Ing. Dimnik Ciril
44-86	26-05	Zajec Marija
44-90	26-50	Ing. Zajec Slavko
45-01	30-01	Poštna direkcija
45-05	30-05	Poštne delavnice
45-06	30-07	Slov. dom.
45-07	31-78	Pošta Ljubljana 10
45-08	30-15	Poštna direkcija
45-10	31-79	Pošta Ljubljana 11
45-11	31-11	Pošta Ljubljana 1
45-12	35-20	III. t. t. t. sekcija
45-32	30-25	Odbor za preskrbo povr. in pribežnikov
45-33	30-26	Ljudska šola Vič
45-35	30-27	Šola na Grabnu
45-37	30-28	Gluhonemnica
45-38	30-33	Ljud. šola na Prulah
45-39	30-35	Slov. dom.
45-40	30-37	Šola za zaščitne sestre
45-44	30-60	Pokr. gasil. poveljstvo
45-46	30-97	Blaganje ing. Dušan
45-47	30-49	Pielick Ivan
45-51	30-63	Vida Ivan
45-54	30-65	Kap. Meglič
45-58	30-69	Kenda Ivan
45-60	30-70	Ing. Borštnar Ognj.
45-61	26-53	Ter. tehn. sekcija za regulacijo Ljubljanice
45-62	26-61	Šef Pokr. uprave
45-63	30-72	Protilet. zašč., Privoz
45-64	26-62	Šef Pokr. uprave
45-66	30-73	Dr. Volavšek Branko
45-68	26-68	Zaloga šolskih knjig
45-69	26-69	Zaloga šolskih knjig
45-70	26-85	Slov. dom.
45-71	26-21	Šef pokr. uprave
do 45-77	do 26-27	Šef pokr. uprave
45-79	26-29	Šef pokr. uprave
45-83	30-75	Bizjak Venčeslav
45-85	30-40	Združ. voj. invalidov
45-87	30-81	Pošina zadruga
45-90	30-90	Brata Žmuc
45-96	30-96	Nab. zadr. mestn. usl.
45-97	30-97	Kmečka pisarna
46-02	31-70	Pošta Ljubljana 2
46-03	31-71	—„— 3
46-04	31-72	—„— 4
46-05	31-73	—„— 5
46-06	31-74	—„— 6
46-07	31-75	—„— 7
46-08	31-76	—„— 8
46-09	31-77	—„— 9
46-11	34-01	Operno gledališče
46-12	34-02	Dramsko gledališče
46-13	34-26	Okrajno glavarstvo
46-15	33-41	Občina Dobrunje
46-16	33-47	Tobačna tovarna
46-18	33-48	Šef Pokrajinske upr.
46-22	33-49	Konvikt Notre Dame
46-27	33-51	Gerovac Mate
46-30	31-30	Bidovec Stanko
46-32	31-32	Jeras Maks
46-33	31-04	Druga ženska r. gimn.
46-34	31-14	Drž. učiteljišče
46-37	31-15	Dvorazr. trg. šola
46-41	31-27	Univerza
46-42	31-28	—„—
46-44	30-10	Ing. Leonardis Julij
46-45	31-52	Fiziološki institut
46-46	31-53	Histološki institut
46-48	31-45	Dr. Luzar Jože
46-49	31-47	Teološka fakulteta
46-50	31-65	Kosler Adelina
46-55	26-51	Šef Pokr. uprave
46-57	26-52	—„—
46-59	31-57	Stadion
46-61	27-61	Šef Pokr. uprave
do 46-65	do 27-63	—„—
46-67	27-64	Prevod
46-68	27-65	Inspekcija dela
46-69	31-69	Papirocel
46-70	27-70	Šef Pokr. uprave
46-71	27-21	Šef Pokr. uprave
do 46-76	do 27-26	—„—
46-77	27-66	Prevod
46-79	27-79	Podkovska šola
46-80	31-80	Združenje ptt uslužb.
46-83	27-92	Delovni urad
46-84	27-93	—„—
46-86	27-96	Pokr. delavska zveza
46-87	27-97	—„—
46-88	27-95	Del. kuh. pokr. d. zv.
47-11	31-87	Zavetišče sv. Jožefa
47-13	31-91	Trobec Franc
47-14	33-14	Apotekarska zbornica
47-16	31-98	Majcen Franjo
47-19	32-02	Ing. Muri Lambert
47-20	32-04	Ing. Živec Franc
47-24	32-05	Dr. Kurbus Bogdan
47-25	32-15	Zupanec Ivan
47-26	32-17	Lichtenthurnov zavod
47-27	32-35	Dr. Pirc Savo
47-28	32-36	Uršulinski samostan
47-29	32-42	Ogrin Franja
47-33	32-43	Slov. dom
47-35	32-45	III. moška r. gimn.
47-39	32-60	Slov. dom
47-40	32-61	—„—
47-41	33-11	Tehnična fakulteta
47-42	32-66	Šef Pokr. uprave
47-43	33-12	Slov. dom
47-44	33-13	Tehnična fakulteta
47-45	32-68	Glasbena akademija
47-48	32-70	Gajšek Vlado
47-49	28-39	Prevod
47-51	32-71	Dr. Matko Ivan
47-54	32-74	Zajec Franc
47-55	32-89	Weilguny Gustav
47-57	32-92	Socialna pomoč
47-58	32-95	Friedrich Aleksander
47-59	32-97	Domobr. žel. policija
47-61	33-03	»Trgovski list«
47-63	33-04	Beneš Mira
47-64	33-06	Dr. Žitko Jožica
47-70	32-98	Križaj Vinko
47-71	28-71	Šef Pokr. uprave
do 47-75	do 28-75	—„—
47-76	28-76	Prevod
47-77	28-85	Nadp. Pavlič
47-78	28-78	Šef Pokr. uprave
47-79	28-79	—„—
47-85	34-17	Slov. dom
47-86	34-14	Zajec Vidojka
47-89	34-18	Slov. dom
47-90	34-60	Ing. Dolničar Franc
47-91	34-61	Levičar Gustav
47-94	34-19	Slov. dom
47-97	28-77	Prevod
47-98	34-28	Ventura Francesco

V prvem seznamu objavljena telef. št. 40-72 se spremeni v 29-90 ne pa v 29-92.

SPORT

Za brnečimi motorji

Spomini na davne dirkače iz zadnjih predvojnih let

Andersson premagal Haegga. V stockholmskem olimpijskem stadionu je švedski svetovni rekorder Arne Andersson pustil za seboj svojega rojaka in tudi svetovnega rekorderja Gundarja Haegga v teku na 1500 m s časom 3:48,8. Haegg je potreboval 3:50,6.

V Abu je dosegel Finec Yrkoe Lehtillä v metu krogle znamko 15,77 m, kar je obenem letošnji najboljši uspeh. V ostalem je vseh šest finalistov na tem mitingu doseglo mete nad 15 metrov.

Sport z motorji in avtomobili se pri nas doma še ni mogel udomačiti kakor po deželah z lastno avtomobilsko industrijo, toda v zadnjih letih pred sedanjo vojno smo tu in tam tudi že lahko sledili vedno večjemu razmahu in zanimanju za mehanične sporte. Prav tako kakor pri nas je zaradi vojne tudi po velikem avtomobilskem sportnem svetu že davno utihnil glas motorjev za lovorike mirnih časov in prav te dni mineva natanko pet let, kar je Evropa doživela svojo zadnjo avtomobilsko dirko. Ta preizkušnja je že ostala zabeležena v zgodovini avtomobilskega sporta kot ogorčeni dvoboj nemških in italijanskih voz za dokončno premoč nad vsemi na svetu.

Avto je pritiklina Italijana kakor dežnik spremljevalec Kranjca. Nikjer na svetu ni zrastlo od iznajdbe avtomobila toliko dobrih in odličnih avtomobilskih dirkačev kakor prav v Italiji. Nobena dežela na svetu ni zgradila do tedaj, dokler ni Nemčija zadivila sveta s svojimi državnimi avtomobilskimi cestami, toliko izbornih prometnih zvez na vse strani vzdolž svojega polotoka kakor baš Italija. In slednjič nikjer pod soncem, da, niti v Nemčiji, ni bilo izvedenih toliko avtomobilskih dirk kakor zopet samo v Italiji.

Predaleč bi vedlo, če bi hoteli navajati podrobnosti. Italijanskih dirkačev lobrega in najboljšega slovesa je bilo na tucate. Pojavili so se in izginili, zmagovali ali izgubljali in padali ali ostajali živi. Če je eden padel, sta na njegovo mesto stopila dva. Na dirkališčih med Tripolisom in Pescaro, v Monzi, v Livornu, na Siciliji ali v Rimu so se borili ti vozači za sportno slavo. Vsa Evropa jih je občudovala, na stotisoče ljudi jih je gledalo in jim ploskalo; nekaterim samo nekaj mescev, nekaterim nekaj let in samo nekaterim več desetletij.

Pokličimo si jih v spomin, vsaj nekatere izmed njih, predvsem one, ki so s svojim življenjem zapečatili pregorečo ljubezen do tega drznega sporta. To so bili dirkači, zaradi katerih je nekoč za nekaj hipov onemel ves svet, to so bili oni, ki so s svojimi vozili izvajali drznosti, kakršne se še dandanes zdijo človeku neverjetne.

Ascari

Bilo je na dirki za veliko nagrado Evrope leta 1925! Samo odlični vozači so na startu. Novinarji v svojih kabinah in množice gledalcev ob progi stavijo na zmagovalca. šest, sedem, da celo osem, je med njimi takšnih, ki jim zmaga ne bi mogla uiti. Eden med njimi je Ascari, prav oni sloviti Ascari, ki s svojim Alfa-Romeom že dve leti nepretrgoma žanje uspeh za uspehom. Ascari vozi v sijajnem slogu. Tudi to pot je v skupini najboljših in gotovo odločitve ne bo brez njegove zadnje besede.

Kako bo neki? Vročina pritiska kakor v peklu in voz za vozom zaostaja, odhaja s proge. Celo najboljši, z mnogimi računi na zmago, morajo položiti orožje, ker take vožnje ne zmorejo več. Toda eden ostane, in to je — Ascari.

Množica je razočarana. Ali ne bo nobenega presenečenja na tej dirki? Ali res ne? Ascari poskrbi tudi za ta čudež. Kljub temu, da ima zmago že v žepu, vozi krog za krogom z novimi rekordi. Tako je bilo. Ascari ne prejme samo velike nagrade, temveč zabeleži obenem ž njo tudi dolgo vrsto senzacionalnih rekordov za vsak krog posebej. Takega dirkača pozneje ni bilo nikdar več.

Nekaj tednov pozneje vozi Ascari za veliko nagrado Francije v Linas-Monthléryju blizu Pariza. Sredi dirke — na prvem mestu je takrat — se prevrže njegov voz. Vozač je mrtev na mestu. To je bil Ascari.

Tri žrtve v Monzi

Dirka za veliko nagrado Italije leta 1933. v Monzi. Kdo bo vozil za Alfo-Romeo? — Nuvolari ali Borzacchini? Vsega štirje, vsi dobri, so na startu za to tovarno: Campari, Borzacchini, grof Čajkovski in Nuvolari. Prostora je samo za tri, torej mora eden odstopiti. Nuvolari ni v najboljši formi po nedavnem padcu, Borzacchini moleduje: »Pustite me na progo! Naj bo to zadnjič, če je že tako! Samo pustite me!«

Vozovi odhrumijo. Najprej v premah, potem v zavojih. Naenkrat krik, blazen krik, ki se širi od ust do ust: Campari je padel! Dirka gre dalje. In kmalu spet krik: Borzacchini je padel! Nova strašna vest. Čudno, da ni panike. Oba sta zletela na istem mestu in pri istem zavoju. Oba sta mrtva.

Dirko zdaj ustavijo. V zavoju smrti je velik madež olja, cela luža. Madež je treba odstraniti, tako pravijo. Toda za to je treba peska in vode — in grebljo. Kdo ima grebljo? Nihče je nima, in zaman jo iščejo in iščejo.

Na tribuni sedi sama kraljevska visokost, prestolonaslednik Umberto. Visokost so nestrpni. Naj že začnejo! Zaradi dveh padcev vendar ni treba ustavljati tako napete prireditve. In zdaj pride neverjetno! Nekdo prinese nekaj peska in cunjo in obriše oljnati madež. Za vsak primer obvestijo o tem tudi prestolonaslednika, čeprav madež še ni docela odstranjen. Toda Umberto je zadovoljen. Zdaj se lahko nadaljuje. Toda samo za to, da se nekaj minut pozneje spet ponovi še hujše razburjenje. Pri istem zavoju in na istem oljnatem madežu se primeri še tretja katastrofa. Grof Čajkovski odleti s proge tja med drevje. Množici obstane dih, groza je v očeh slehernega. Toda grof se prikaže izpod razvalin in maha v pozdrav. Potem se sesede in je mrtev. To je bila največja katastrofa, ki so jo kdaj doživeli na dirki z avtomobili.

Živa bakla

Na treningu za veliko nagrado leta 1938. v južni Franciji. Že davno se je tehtnica v dvoboju med Nemčijo in Italijo nagnila v korist Nemčije. Edini Italijan, ki se še drži v čelni skupini, edini, ki še ni opešal, je Tazio Nuvolari, dolgoletni nekronani kralj dirkačev v Italiji.

Tudi to pot še ne misli odnehati. Trenira in trenira kakor bi bil iz železa. Okreten Alfa-Romeo najnovejše izdelave »jemlje« kakor blisk zavoj za zavojem. Motor zahrumi še huje, voz švigne naprej — naenkrat eksplozija. Iz motorja plane visok plamen. Voz gori. Nuvolari pritisne z vsemi silami na zavore. Nič ne koristi, voz divja naprej. Ogenj je prežgal kable na zavorah in zato ne delujejo skoraj nič več. Nuvolari zavira kakor iz uma. 120 km na uro. Plamen udarja Nuvolariju v lice. Obleko že ližejo plameni — samo zavirati. Le obupno počasi pada brzinomer. 90 — 80 — 75 ... Vročina je neznosna. Nuvolari skoraj ne vidi ničesar. 70 — 65 — 50 ...

Toda še zmerom gre s hitrostjo 60 km na uro. Obleka mu gori na živem telesu, obraz je pokrit z mehurji! Zdaj mora iz voza. Z drznim skokom se požene iz gorečega vozila in pade nekam strašno težko. Alfa divja dalje, se ujame ob nekaterih drevesih ob progi in zgori do kraja.

Nezavestnega so Nuvolarija prenesli v bolnišnico. Takšen je ležal dneve in noči, v sanjah pa je bledel in zmerom ponavljal besede: Nikoli več se ne bom vozil! Nikoli več ...

Nekaj mesecev pozneje je isti Nuvolari slavil svojo prvo zmago na nemškem vozilu Auto-Uniona. Na takratni »nikoli več« je že pozabil. Želva, ki mu jo je podaril sam Gabriele d'Annunzio, da bi ga varovala nesreče, hodi ž njim dalje še po drugih dirkah.

Dirkališča so zdaj prazna, toda vojaki po vseh frontah že čakajo, da se bodo vrnili na nove dirke, na katere še niso pozabili, brž ko se bo obnovilo življenje prejšnjih dni.

(Po »Adria-Zeitung«)

Pred turnirjem v košarki

Nekaj značilnosti te igre, ki jo bomo v nedeljo videli v več inačicah na Hermesovem turnirju v Šiški

Hermes še ni zaključil vseh proslav ob svoji 25letnici. Kakor kolesarska tako tudi v jubilejnem okviru še ni nastopila njegova druga najmlajša sekcija katere članstvo se je posvetilo komaj znani igri z žogo, tako imenovani košarki.

Ta igra, ki je prav tako malo zahtevna glede prostora, nudi pa aktivnemu izvajalcu prav tako mnogo možnosti za razgibanje vseh telesnih delov kakor odbojka je bila dozdaj pri nas zelo malo razvita in so jo pred vojno komaj dobro začela vaditi le nekatera posamezna društva. Košarka je močno priljubljena po zapadnih evropskih deželah, kjer je ne goje samo na prostem, temveč imajo zanjo celo posebna krita igrišča.

Ker bo Hermes izvedel svoj jubilejni turnir v košarki, če vreme ne bo tako nerodno, kakor je bilo prve dni v tednu, že prihodnjo nedeljo, se nam ne zdi odveč, če tukaj objavimo nekaj glavnih značilnosti te igre skupno z nekaterimi določbami iz pravil za njeno igranje, da bodo gledalci imeli vsaj nekoliko splošnega pojma o njej.

Košarka se igra na pravokotnem igrišču, ki meri 25krat 13 m. Razdeljeno je na dve enaki polovici, na vsaki strani pa je postavljeno posebno stojalo na katerem je pritrjena deska s koškom. Pred vsakim stojalom je začrtan kazenski prostor, za katerega veljajo glede igre še posebna pravila. Moštvo sestavlja vsega pet igralcev, in sicer trije napadalci in dva branilca. Duša napadalne vrste je srednji igralec, ki mora združevati v sebi vse sposobnosti za napad in obrambo.

Igra traja 2krat 20 minut. Namen in cilj te igre je, metati žogo v nasprotnikov košek. Če pade žoga od zgoraj v košek med igro se štejeta moštvu dve točki, pri kazenskem metu pa mu gre v dobro samo ena točka. Zmaga pripada onemu moštvu, ki doseže v vsej igri več točk.

Nepravilnosti, zaradi katerih sodnik igro prekinja, so v glavnem naslednje:

Če žoga pade izven igrišča je zunaj in je treba pričeti na novo. Včasi je žoga držana, to je tedaj, kadar se žoge istočasno dotakneta dva nasprotna igralca. Dalje ni dovoljeno prenašati žoge v rokah več kakor dva koraka, prav tako pa se žoga ne sme nalašč brcati. Igralec ne sme držati žoge več kakor 5 sekund. Edina možnost, da se lahko igralec z žogo premika več kakor en korak je žoganje, to je večkratno odbijanje žoge na zemljo ali pa kotaljenje žoge. Ta način se neha, če začne igralec žogo metati z eno ali obema rokama. Dvostransko žoganje ni dovoljeno.

To so prav za prav glavna pravila te igre, po katerih se gotovo ne da ustvariti prava slika, kakor je v resnici hitra, zanimiva in napeta. Naši igralci v njej sicer še niso dosegli največjih spretnosti vendar pa so že prebrodili začetne težave in bodo lahko v tem domačem okolju poskrbeli za nekaj prav dobrih nastopov v košarki.

Podrobnosti o sporedu in nastopajočih bomo še objavili.

Sprememba urnika

razširjene telesne vzgoje za dijake

Dijaki višješolci prve moške realne gimnazije, ki so doslej imeli pouk razširjene telesne vzgoje ob torkih popoldne, kakor tudi dijaki višješolci klasične, III. moške realne in IV. moške realne gimnazije, ki so imeli doslej pouk ob četrtkih popoldne, **imajo odslej pouk ob sobotah zjutraj ob 8. na Stadionu, prvič dne 15. t. m.**

Dijaki I. moške meščanske šole na Prulah, II. moške meščanske šole za Bežigradom in I. mešane meščanske šole na Viču imajo odslej pouk razširjene telesne vzgoje **ob torkih popoldne ob 17. uri na Stadionu, prvič v torek dne 18. t. m.**

MALI OGLASI

Kdor išče službo plača za vsako besedo L —.30, za drž. in prov. takso —.60, za dajanje naslova ali šifro L 2.—. Najmanjši iznos za te oglase je L 7.—. — Za ženitve in dopisovanja je plačati za vsako besedo L 1.—, za vse druge oglase L —.60 za besedo, za drž. in prov. takso —.60, za dajanje naslova ali šifro L 3.—. Najmanjši iznos za te oglase je L 10.—.

OPOZARJAMO

naše cenjene oglaševalce, da bo oglasni oddelek »Jutra« sprejemal naročila za male oglase, ki naj bodo natisnjeni v »Jutru« še isti dan zvečer, VSAK DAN SAMO DO 11.30, OB SOBOTAH PA DO 11. URE,

Službe išče

DVA DIJAKA iščeta primerno delo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dijaka«. 17619-1

Službo dobi

ŠIVILJO za perilo in za krpanje perila, sprejmem takoj na dom. Naslov v ogl. odd. Jutra. 17582-1a

RAZNAŠALKO za cvetličarno, sprejmemo takoj. »Rožca«, cvetličarna. 17577-1a

URADNICO perfektno prevajalko iz nemščine v slovenščino in obratno, z znanjem strojepisja, sprejme takoj »Centralna pisarna gospodarske policije v Trstu«. Plača 3000 do 3500 lir. Soba in hrana preskrbljena. Prijave na Bleiweisovi cesti 13/I, levo, soba 16. 17572-1a

50 SLOVENCEV v službovanje sprejme Centrala gospodarske policije v Trstu. Prijave sprejema vodja tečaja dnevno od 10. do 12. in od 16. do 18. ure, v nedeljo od 10. do 12. ure na Bleiweisovi c. 13/I, soba 16 — do incl. 17. t. m. Vsi oni, ki so se že prijavili naj se ponovno zglasijo. 17571-1a

FANT za vsa hišna dela dobi službo z vso hišno oskrbo, gostilna »Mrak« — Rimska 4. 17473/1a

GOSP. POMOČNICO ali postrežnico, vajeno vseh gospodinjskih del, sprejmem takoj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 17627-1a

BRIV. POMOČNIKA sprejmem takoj. Köchl, Florijanska 28 — Ljubljana. 17622-1a

VEČ POMOČNIC samostojnih, sprejme Modni salon »Anica«. Plača po zmožnosti do 6 lir na uro. Istotam se sprejme praktikantinja in vajenka. Prečna ul. 3. 17739-1a

Vajenci/ke

Učiteljska TISKARNA v Ljubljani sprejme vajenca, ki ima posebno veselje do knjigarniške stroke. Dalje sprejme 2 tiskarniška vajenca. Vajenci morajo imeti meščansko šolo z završnim izpitom. 17.523-44

VAJENKO in praktikantinjo sprejme modni salon, Prečna ulica št. 3. 17.453-44

VEČ VAJENCEV sprejme grafično podjetje v Ljubljani. Pogoj: mala matura ali abs. sred. teh. šole. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Grafika«. 17.449-44

VAJENCA za soboslikarsko in pleskarsko obrt proti takojšnji plači, sprejmem. Tone Malgaj, Gosposvetska c. 16 (pri Levu). 17329-44

VAJENCA za špecerijsko trgovino — močnega in pridnega, sprejmem takoj. Milan Majnik, Celovška 101. 17737-44

Zaslužek

HARMONIKO in druge instrumente poučuje mladino in starejše ljubitelje glasbe odličen glasbeni pedagog. Učnina zmerna. Naslov v ogl. odd. Jutra. 17681-3

Prodam

SPECIALNO OLJE in kremo za sončenje, dobite v Drogeriji Emona, Iv. Kanc, Nebotičnik. 16634-6

BLAGO za moško obleko, z vso podlogo, zamenjam za žensko kolo, ev. tudi doplačam. — Jamnik, Cesta na Rožnik 9. 17607-6

RAČUNSKI STROJ električni, nov, brezhiben, prodam. Naslov: Pavel Češnik, Poljanska 13/I. — Ogled med 12. in 2. uro. 17575-6

PRODAM KOLO znamke »Ardie«. Poizve se Gerbičeva 44. 17759-6

RAČUNSKI STROJ seštevalni in množilni, nov, s polno tastaturo, ročni, na kontrolni trak, prodam. Naslov v oglas. odd. Jutra. 17.500-6

ROKE hrapave in razpokane, Vam napravi zopet nežne in gladke Meloderm glicerin krema Drogerija Emona Iv. Kanc, Nebotičnik. 16633-6

NOVO MOSKO KOLO specialno, s prestavami, blago za moško obleko, predvojne nove rjuhe, blago za damski plašč ali kostum, svetle barve, prodam. Ogled od 13. do 15. Naslov v ogl. odd. Jutra. 17576-6

2 FOTELJA iz usnja in kanape, v odličnem stanju, ugodno prodam. Vincek Štefan, Ljubljana, Celovška 42. 17654-6

STRUŽNICO rabljeno, toda v zelo dobrem stanju, 75 cm stružne dolžine, prodam za 29.000 lir in velik vrtalni stroj prodam za 8500 lir. Muzejska 9, dvorišče. 17653-6

DAMSKO in MOSKO kolo, v odličnem stanju, z dobrimi gumami, eno Steyr kolo brez gum za 2900 lir ter en foto Rolleiflex, zelo ugodno prodam. Muzejska 9, dvorišče. 17652-6

SAMSKO SOBO (jedilnico), s novim kavčom (orehova korenina) in fotelje skupno prodam za 12.500 lir. Muzejska 9 — dvorišče. 17651-6

VOLNENO BLAGO za zimski damski plašč — prodam. Naslov v ogl. odd. 17647-6

ROLLEIFLEX in nov gramofon (kovčeg), zelo ugodno prodam. Muzejska 9, dvorišče. 17650-6

PLATNENE RJUHE in pisano flanelo, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 17655-6

2 DOMAČA PRESIČA za rejo, težka nad 40 kg, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 17613-6

VOZ na gumi kolesa, koniska vprega, nov, tri do štiri tone nosilnosti, prodam. — Rimska 21. 17562-6

GLOBOK VOZIČEK lep, dober materijal, pokroman, prodam. Jegličeva 9, pritličje, desno. 17625-6

PRODAM: 2 volneni damski in 1 dekliško pleteno obleko, 1 delavsko haljo, 1 wintjako s kapuco, 1 spalno srajco, 2 para skoraj novih čevljev št. 38, 1 kuh. garnituro, novo ter več bluz in kril, vse predvojno blago. Naslov v ogl. odd. Jutra. 17616-6

GRAMOFON »Columbia«, prodam. Cigaletova 11/II, levo. 17691-6

AVTOMOBILČEK otroški, na nožni pogon, prodam. Slapničarjeva 9. 13860-6

PLESKANE SPALNICE in jesenove ter orehove jedilnice si lahko ogledate vsak četrtek in nedeljo od 3. do 5. v gostilni, Celovška 72. 17687-6

BLAGO za moško obleko, star površnik in suknjič, primeren za predelavo, prodam. Krakovski nasip 26, pritličje, levo. 17722-6

PISALNI STROJ »Everest«, nov, prodam. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mod. 120«. 17729

PISALNI STROJ v kovčku, nemške znamke, ugodno proda »Mercedes«, Frančiškanska ul. 10, dvorišče. 17730-6

PISALNI STROJ »Remington«, z dolgim vozom, Mod. 12, nov, prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Priložnost«. 17727-6

MOSKO KOLO dobro ohranjen, prodam. Ogled pri čevljarju, Rožna ulica 37. 17736-6

OLJNE TROPINE prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 17733-6

ŠIVALNI STROJ za čevljarje — star cilinder — poceni prodam. Ogled od 12. do 15. ure. Idrijska 3. 17677-6

MOSKO KOLO rablieno, prodam. Gume zelo dobre. Na ogled Vodmatska 7. 17732-6

Kupim

TRGOVINA »OGLED« Mestni trg 3, stalno kupuje in sprejema tudi v komisijsko prodajo: stanovanjsko in pisarniško opremo, kavče otomane, športne in globoke vozičke, zložljive postelje, otroške postelje, kolesa, harmonike, radio aparate, šivalne in pisalne stroje, preproge, rjuhe, kapne, porcelan servise, štedilnike in vseh vrst uporabne predmete. 17437/7

BLAGO za poletno žensko obleko, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Domača obleka«. 17659-7

KUPUJEMO: hutelike, šampanjke in bordo steklenice. Gostilna Lovšin, Gradišče št. 13. 17631-7

KUPIM: štiri kapne, štiri rjuhe in štiri blazine, nove ali prav dobro ohranjene. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nepretirano«. 17617-7

V najem

DVA PROSTORA dvoriščna, iščem za mirno obrt, event. tudi svetle, kletne prostore proti dobri odškodnini. Naslov v ogl. odd. Jutra. 17620-17

Stanovanja

STANOVANJE 2—3 ali 4-sobno, iščem ali zamenjam za 2-sobno pri prosto v centru. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Najemnina napreje«. 17680-21a

Posest

STAVBNO PARCELO v Šiški, v izmeri 1100 kv. m, ugodno prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 17637-20

VILO ali HIŠO kupim. Plačilo v gotovini ali proti ugodni zamenjavi. - Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Eventuelno lepo parcelo«. 17413/20

Sobo odda

OPREMLJENO SOBICO s posebnim vhodom, oddam gospodu in sprejmem tudi sostanovalca. Sp. Šiška, Černetova 31/I. 17623-23

MALO SOBO s souporabo kopalnice, v središču, oddam mirni gospodični. Naslov v ogl. odd. Jutra. 17476-23

Sobe išče

PRAZNO SOBO išče boljši gospod za takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Boljši gospod«. 17559-23a

OPREMLJENO SOBO išče uradnik že za 15. julij ali 1. avgust. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Soliden plačnik«. 17626-23a

PRAZNO SOBO ali opremljeno, s posebnim vhodom, išče mestna uradnica. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Elektrarna«. 17563-23a

Razno

ZLATO ZAPESTNICO sem izgubila 13. VII. zjutraj ob 7. uri na poti Cesta v Roš. dol., Erjavčeva, Levstikova, Bleiweisova in Dunajska do Art. kas. Poštenega najditelja prosim, da jo vrne proti nagradi, ker mi je drag spomin. 17618-37

VESLO Z II je odplavalo po Ljubljanici 12. VII. zvečer. Pošten najditelj naj ga odda proti nagradi v LSK, Velika čolnarska 20. 17615-37

DOTIČNEGA ki je našel v četrtek zvečer na zadnji klopi na promenadi črn etui z očali, prosim, da oboje vrne proti nagradi v trgovini Pogačnik, Dunajska 20. 17719-37

OPOZARJAM tisto osebo, ki je pobrala na Mirju listnico s legitimacijo, denarjem in tobačno karto, da je že znana in naj takoj odda omenjeno na prvi policiji, da ne bo imela posledic. 17624-37

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

KINO UNION Telefon 22-21

Sijajna burka o pisatelju, ki je šele v zrelih letih doživljal svoja študentovska leta

ŠE ENKRAT ŠTUDENT

V glavnih vlogah: Heinz Rühmann, Karin Himboldt, Hilde Sessak i. dr.

Predstave ob 17. in 19.15 uri

KINO MATICA Telefon 22-41

Odlična umetnika Marianne Hoppe in Willy Birgel v moderni ljubavni igri iz umetniškega življenja

Brez tebe ni življenja

V ostalih vlogah: Fita Benkhoff, Paul Dahlke, E. F. Fürbringer

Predstave ob 16. in 19. uri

KINO SLOGA Tel. 27-30

Senzacionalna sodna obravnava o zagonetnem umoru tvori vsebino tega psihološko - globokega in napetega filma, ki je prvovrstna umetnina in doživetje zase

OB 9. PRIDE HARALD

V glavnih vlogah: Ireno v. Meyendorff, Anneliese Uhlig, Roma Bahn, Hans Mielsen, Werner Fuetterer, Josef Sieber

Predstave ob delavnikih ob 16. in 19., v nedeljo ob 15., 17. in 19. uri

†

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest, da Bogu vdano preminula, previdena s sv. zakramenti naša ljubljena soproga in teta, gospa

Možina Ivanka

posestnica in gostilničarka

Blagopokojna počiva do pogreba na svojem domu, Sv. Florijana ul. 24. Pogreb blagopokojne bo v soboto 15. t. m. ob 4. uri popoldne z Žal. kapelice sv. Nikolaja, k Sv. Križu, kjer jo položimo v rodbinsko grobnico k večnemu počitku.

Sv. maša zadušnica se bo brala v ponedeljek 17. t. m. ob 7. uri zjutraj v farni cerkvi sv.